

ՄԵՐ ԱՆԿԻՒՆԵՆ

Ո՞ր եւ Ինչպե՞ս Սխալեցաւ Ատրպէյճանի Նախագահը

Վերջին օրերուն Հայաստան-Ատրպէյճան սահմանին կը տիրէ յարաբերական հանդարտութիւն, որ կը յաջորդէ շաբաթ մը առաջ տեղի ունեցած ռազմական բաւական բուռն գործողութիւններուն, որոնց ընթացքին Հայկական բանակը յաջողեցաւ պատժիչ գործողութիւններ իրականացնել հակառակորդին դէմ՝ հասցնելով անոր մարդկային, դիրքային եւ մեծ թիւով զինատեսակներու կորուստներ:

Վերջին օրերուն ամենէն աւելի բարձրացած հարցերէն մէկը այն է թէ, ինչո՞ւ այս պահուն, եւ ինչո՞ւ Հայաստանի հետ սահմանին եւ ոչ թէ Արցախեան ճակատին ուղղութեամբ եղաւ Պաքուի այս վերջին արկածախնդրութիւնը, որուն համար ան վճարեց բաւական սուղ գին: Բննարկուող բա-

Շար.ը էջ 5

Փաշինեան. «ՀՀ Զինուած ուժերը Յոյց Տուեցին Բարձր Մարտունակութիւն՝ Նաեւ Զախցախելով Ալիեւի Կառուցած Միջը»

«Հայաստանի զինուած ուժերը ջոյց տուեցին բացառիկ բարձր մակարդակի մարտունակութիւն՝ ոչ միայն ապահովելով Հայաստանի սահմանների անձեռնմխելիութիւնը, այլեւ ջախջախելով մէկուկէս տասնամեակ Ատրպէյճանի գործող նախագահի կողմից կառուցուած միջը՝ ատրպէյճանական բանակի մարտունակութեան մասին», նման յայտարարութեամբ հանդէս եկաւ վարչապետ Նիկոլ Փաշինեան Պաշտպանութեան նախարարութենէն ներս կազմած խորհրդակցութեան ժամանակ:

Նախարարութեան, Զինուած ուժերու ղեկավար կազմի ու արտաքին գործոց նախարարի մասնակցութեամբ հանդիպման ընթացքին Փաշինեան յայտնեց. - «Վերջին ամիսներին Ատրպէյճանի նախագահ Իլհամ Ալիեւի բազմամեայ ռազմական հռետորաբանութիւնը սրուել է, եւ նա աւելի ագրեսիվ կերպով սպառնում էր Ղարաբաղի հարցը լուծել ուժային մեթոդներով՝ բացայայտ կերպով ի ջոյց դնելով ԵԱՀԿ Մինսկի խմբի համաձայնագրութեան շրջանակներում տեղի ունեցող բանակցային գոր-

Վարչապետ Նիկոլ Փաշինեան Պաշտպանութեան նախարարութենէն ներս կազմած խորհրդակցութեան ժամանակ

ծընթացը վիժեցնելու իր մտադրութիւնը: Այս ֆոնին զարգացում էր Ատրպէյճանի բանակի հզօրութեան ու անպարտելիութեան մասին թեզը՝ փորձ անելով արդարացնել վերջին մէկուկէս տասնամեակում բանակի զարգացման պատրուակով ծախսուած միլիարդաւոր տոլարներն Ատրպէյճանի ժողովրդի բարեկեցութեանը չծառայեց-

նելու գործելակերպը»: Ըստ Փաշինեանի՝ Ատրպէյճանի ռազմաքաղաքական ղեկավարութիւնը շարունակաբար կը յայտարարէր, թէ կը սպասէ Ալիեւի հրամանին՝ Ղարաբաղի հարցը ռազմական ճանապարհով լուծելու համար: «Այս ագրեսիվ յայտարարու-

Շար.ը էջ 5

Հարիւրաւոր Ցուցարարներու Մասնակցութեամբ Բողոքի Ցոյց Լոս Անճելոսի Մէջ

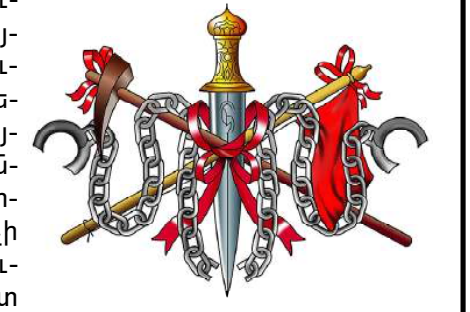
Լոս Անճելոսահայեր բողոքեն Ատրպէյճանի հիւլապտոսութեան առջեւ

Երկուշաբթի, Յուլիսի 20-ի առաւօտեան, Լոս Անճելոսի Ատրպէյճանի հիւլապտոսարանի շէնքին առջեւ տեղի ունեցաւ բողոքի ջոյց՝ կազմակերպութեամբ խումբ մը համայնքային գործիչներու: Համավարակի պատճառաւ ծրագրուած էր հաւաքին տալ խորհրդանշական բնոյթ, սակայն ներկայութիւնը նախատեսուածէն աւելի մեծ էր եւ մօտ 500 հոգիներ, Հայկական դրօշներով համախմբուած էին հիւլապտոսարանին առջեւ՝ դատապարտելու համար Ատրպէյճանա-թրքական յարձակումը Հայաստանի սահմանի խաղաղ բնա-

կավայրերուն դէմ: Ելոյթ ունեցողները իրենց գորակցութիւնը յայտնեցին հայոց բանակի մեր առի զինուորներուն, Հայաստանի մեր ժողովուրդին ու ղեկավարութեան: Յոյցի ընթացքին կը տիրէր տօնական մթնոլորտ, կը հնչէին ազգային-հայերէնասիրական երգեր ու տեղի կ'ունենար շուրջպար: Ի տարբերութիւն արտասահմանեան այլ քաղաքներուն, նշմարելի էր ատրպէյճանցիներու բացակայութիւնը կամ ջոյցը խանգարելու փորձերը:

Ս.Դ.Հ.Կ. Կեդրոնական Վարչութեան Յայտարարութիւնը Հօգր Սահման, Հօգր Թիկունք

Անցնող հինգ օրերուն, Տաւուշի շրջանի ուղղութեամբ ատրպէյճանական զօրքերուն կողմէ շարունակուող սադրիչ գործողութիւնները եւ շրջանի խաղաղ բնակավայրերուն ռմբակոծումը կու գան անգամ մը եւս ապացուցելու, որ Ատրպէյճանի բռնապետական ռեժիմը չի դադիր արցախեան հակամարտութիւնը զենքի ուժով լուծելու իր խիստ դատապարտելի մտադրութենէն եւ կը շարունակէ մնալ հարցին խաղաղ լուծման գլխաւոր խոչընդոտը: Դատապարտելի կը գտնենք նաեւ Թուրքիոյ բացայայտ կողմնակալ կեցուածքը ներկայ իրավիճակին առնչութեամբ, որ միայն կրնայ նպաստել տարածաշրջանին ա՛լ աւելի ապակայունացման:

Վերջին իրադարձութիւնները եկան վերահաստատելու այն փաստը, որ հայոց քաջարի ու մարտունակ բանակը պատրաստ է ոչ միայն պաշտպանելու հայրենի սահմանները, այլեւ ի պահանջել հարկին ճշգրիտ գործողութիւններով բարելաւել իր մարտական դիրքերը: Կը յուսանք, որ տարիներ շարունակ ռազմատեսչ կոչելով ու պատերազմի սպանալիքով ասպարէզ կը կարդար Հայաստանի եւ Արցախի, վերջին գարգացումներու լոյսին տակ ճիշդ հետեւութիւններ ընէ եւ վերադառնայ բանակցային սեղան:

Այս օրերուն, աւելի քան երբեք, կը կարեւորենք համախմբուածութեան եւ միասնականութեան անհրաժեշտութիւնը՝ դիմադրելու համար ոչ միայն երեւոյց, այլեւ աներեւոյթ թշնամիին, որ տակաւին կը շարունակէ մեծագոյն վտանգը ներկայացնել հայրենիքի բարօրութեան ու ապագային: Առ այդ, կրկին կոչ կ'ուղղենք մեր հայաստանաբնակ եւ արցախաբնակ հայրենակիցներուն՝ հետեւելու «Քորոնա» համաճարակին դէմ կանխարգելիչ կանոններուն, յանուն «Հօգր սահման, հօգր թիկունք» սկզբունքի: Կեցցե՛ հայոց բանակը Բիւր յարգանք զոհուած մարտիկներու յիշատակին Ս.Դ.Հ.Կ. Կեդրոնական Վարչութիւն Յուլիս 17, 2020

Անցնող հինգ օրերուն, Տաւուշի շրջանի ուղղութեամբ ատրպէյճանական զօրքերուն կողմէ շարունակուող սադրիչ գործողութիւնները եւ շրջանի խաղաղ բնակավայրերուն ռմբակոծումը կու գան անգամ մը եւս ապացուցելու, որ Ատրպէյճանի բռնապետական ռեժիմը չի դադիր արցախեան հակամարտութիւնը զենքի ուժով լուծելու իր խիստ դատապարտելի մտադրութենէն եւ կը շարունակէ մնալ հարցին խաղաղ լուծման գլխաւոր խոչընդոտը: Դատապարտելի կը գտնենք նաեւ Թուրքիոյ բացայայտ կողմնակալ կեցուածքը ներկայ իրավիճակին առնչութեամբ, որ միայն կրնայ նպաստել տարածաշրջանին ա՛լ աւելի ապակայունացման:

ՐԱՅԱՍՏԱՆԵԱՆ ՆԵՐՔԻՆ ԼՈՒՐԵՐ

Զօրացրման Ենթակայ Ծառայողները Կը Պահանջեն Մնալ Սահմանին

Հայկական բանակին մէջ ծառայող խումբ մը զինուորներ

Պաշտպանութեան նախարարութեան խօսնակ՝ Շուշան Ստեփանեան Ֆէյսպուքի իր էջին վրայ գրած է. «Բազմիցս ենք ականատես եղել մեր զինծառայողների հայրենասիրութեան դրսևորումներին: Այսօր էլ մեր տղաները վերստին ապացուցում են իրենց անմնացորդ նուիրումը հայրենիքին եւ ժողովրդին:

3-րդ զօրամիաւորման բոլոր զօրամասերի զօրացրման ենթակայ ժամկէտային պարտադիր զինծառայողները միահամուռ դիմել են իրենց հրամանատարութեանը՝ խնդրելով դադարեցնել զօրացրումները եւ թողարկել շարունակել ծառայութիւնը իրենց համաձայնակիցների ու հրամանատարների կողքին, քանի դեռ յաղթանակի վերջակէտը դրուած չէ եւ քանի դեռ հակառակորդը ոտնձգութիւնների մտադրութիւն ունի: Չնայած պաշտպանութեան նախարարութիւնը հանդէս էր եկել յայտարարութեամբ, որ կամաւորագրուելու անհրաժեշտութիւն չկայ եւ ՀՀ զինուած ուժերը պատուով կատարում են իրենց առջեւ դրուած մարտական խնդիրները, այնուամենայնիւ, միեւնոյն ժամանակ արդէն զօրացրուած նախկին զինծառայողները, ինչպէս ՀՀ-ում, այնպէս էլ Արցախում, եւ յատկապէս այն զօրամասերի, որոնց ուղղութեամբ վերջին օրերին արձանագրուեցին ստրպէյճանական զինուած ուժերի նախայարձակ գործողութիւններ, դիմում են զօրակոչային եւ զօրահաւաքային համալրման ծառայութեան տարածքային ստորաբաժանումներ (զինկոմիսարիատներ)՝ յայտնելով պատրաստակամութիւն ու վճռականութիւն իրենց ծառայավայր հանդիսացող զօրամասերում կանգնելու մեր զինծառայողների կողքին եւ պաշտպանելու երկրի սահմանը»:

«Քոչարեանի Փաստաբաններու Նպատակը Դատի Ձգձգելն է»,- Սեդա Սաֆարեան

Յունիսի 18-ին գրաւի դիմաց կալանքէն ազատ արձակուած Ռոպերթ Քոչարեանի փաստաբանները վճռաբեկ դատարան բողոք ներկայացուցած են: Անոնք կը վիճարկեն վերաքննիչի դատաւոր Արսէն Նիկողոսեանի՝ 2 միլիարդ դրամ գրաւով Քոչարեանին ազատ արձակելու որոշումը: Անոնք կը համարեն, որ դատաւորը 2 միլիարդ դրամ գրաւի փոխարէն պարգապէս առանց որեւէ խափանման միջոցի պէտք է ազատէր Քոչարեանին:

Մարտի 1-ի զոհերի իրավաչափորդներու ներկայացուցիչ, փաստաբան Սեդա Սաֆարեանն յայտնեց, որ արդէն ստացած է Քոչարեանի փաստաբաններու վճռաբեկ բողոքը, բայց կարծիք կարող է յայտնել միայն բովանդակութեանն ամբողջութեամբ ծանօթանալէ յետոյ:

Սաֆարեան կը կարծէ, որ նման միջնորդութիւններու, բողոքներու նպատակը կը շարունակէ մնալ նոյնը՝ հնարաւորինս ձգձգել դատաքննութիւնը, քանի որ Սահմանադրական դատարանէն անոնց սպասելիքները դեռեւս ուժի մէջ են: «Ռոպերթ Քոչարեանն ու իր թիմը չեն յուսաւրուել, որ Սահմանադրական դատարանը անգամ այս նոր իրողութեան պարագայում կարող է ինչ-որ բան անել յօգուտ իրենց: Կարծում եմ, որ Քոչարեանն ու իր փաստաբանական թիմը

Փաստաբան Սեդա Սաֆարեան

առաջիկայում էլ շարունակելու են թոյլ չտալ, որ դատական նիստը մտնի դատաքննութեան փուլ, հրապարակուի մեղադրական եզրակացութիւնը, հրապարակուեն ու հետազօտուեն ապացոյցները: Ինչքան հնարաւոր է՝ իրենք ձգելու են դատավարութիւնը: Ես սա ասում եմ պաշտօնապէս եւ իմ եզրայանգումների հիմքում դրուած փաստական հանգամանքները դրա վկայութիւնն են: Առաջիկայում դեռ լուրջ պայքար է սպասուում: Մենք էլ մեր խօսքը կ'ստենք եւ չենք կարծում, որ այսպէս մշտապէս նման միջնորդութիւններով նիստերը ձգձգուեն», - ըսաւ Սաֆարեան:

ԱԹՍ-Ներու Կորուստի Հետեւանքով Ատրպէյճան 200 Մլն Տոլարի Վնաս Ունի

Տաւուշի մէջ նախորդ շաբաթ տեղի ունեցած ռազմական գործողութիւններու ընթացքին անօդաչու թռչող սարքերու (ԱԹՍ) կորուստի հետեւանքով ստրպէյճանական կողմը շուրջ 200 միլիոն տոլարի վնաս կրած է: Այս հայկական կողմի նախնական հաշուարկն է: Հայաստանի հակաօդային պաշտպանութեան ստորաբաժանումները 13 ստրպէյճանական անօդաչու թռչող սարք խոցած են Տաւուշի սահմանամերձ հատուածին մէջ, եւս մէկն ալ խոցուած էր Արցախի հիւսիսարեւելեան հատուածը, այսօր՝ Յուլիս 21-ին փոխանցեց Ջիւնուած Ուժերու Հակաօդային պաշտպանութեան զօրքերու վարչութեան շտաբի պետ Գարիկ Մովսիսեան:

Կը ցուցադրուին անօդաչու թռչող սարքերը, որոնք խոցուած են վերջին գործողութիւններու ընթացքին

«Հիմնականում ԱԹՍ-ները բողոքը խոցուել են երրորդ բանակային ջոկատի պաշտպանութեան գօտում, բացառութեամբ մէկ միաւորի, որը բերուած է, ցուցահանդէսում ներկայացուած է, այն խոցուել է Պաշտպանութեան բանակի հաշուարկների կողմից Յուլիս 17-ի առաւօտեան», - յայտնեց Մովսիսեան:

Ըստ ՊՆ-ի ներկայացուցչին՝ ստրպէյճանական անօդաչու թռչող սարքերէն 4-ը հետախուզական, իսկ 10-ն ալ հարուածային էին: Ռազմաօդային համալսարանի պետ Դանիէլ Պալայեան ըսած է, թէ Ատրպէյճանի համար յատկապէս լուրջ վնաս էր իսրայէլական արտադրութեան Elbit Hermes 900 ԱԹՍ-ի կորուստը, որը արժէքը կը հասնի մինչեւ 30 միլիոն տոլարի. «Ամէն մի ԱԹՍ մի քանի հարիւր հազար տոլարների արժողութիւն ունի, իսկ աւելի մեծերը՝ միլիոնաւոր արժէքների: Բացի դրանից, ամենաթանկը, որ կարելի է ասել, մարդկային կորուստներն են բոլորի համար, որ ինքը միաժամանակ

շատ մեծ մարդկային կորուստներ է ունեցել»:

Պաշտպանութեան նախարարութիւնը ստրպէյճանական անօդաչու թռչող սարքերու մնացորդները այսօր Ռազմաօդային համալսարանին մէջ ցուցադրած էր: Նոր խոցուած սարքերու կողքին նաեւ կային հինները: Ըստ Հայաստանի պաշտպանական գերատեսչութեան ներկայացուցչի ներուճն՝ 2016-էն սկսեալ, հայկական կողմը մօտ 40 ստրպէյճանական անօդաչու թռչող սարք խոցած է. «Բացի ORBITER-3-ի նախագծուած մասից՝ մարմիններից, ամբողջ էլեկտրոնային ջոկատի իսրայէլական է, ինչ վերաբերում է հարուածային եւ հրթիռային, ամբողջն ուրեմն իսրայէլական Elbit, Aerospace ընկերութիւնների արտադրանքն է: Ոչ մէկի համար գաղտնիք չի, որ իրենք համագործակցում են եւ Ատրպէյճանում համատեղ գործարան են տեղադրել»:

Ատրպէյճանական կողմը, սակայն, կը շարունակէ հերքել իր խոցուած անօդաչու թռչող սարքերու մասին հայկական կողմի յայտարարութիւնները: Հակառակը՝ Ատրպէյճանի պաշտպանական գերատեսչութիւնը կը յայտարարէ, թէ նախորդ շաբաթուայ ընթացքին իրենք խոցած են հայկական անօդաչուներ: Այդուհանդերձ, Հայաստանի պաշտպանութեան նախարարութիւնը կը հերքէ այդ յայտարարութիւնները:

Առաջին Կիսամեակին 1000 Խոշոր Հարկատուները Վճարած են Աւելի Քան Մէկ Միլիարդ Տոլար

Պետական եկամուտներու կոմիտէի կայքին վրայ հրապարակուած է 2020-ի Յունուար-Յունիս ամիսներուն, 1000 խոշոր հարկ վճարողներու կողմէ վճարուած գումարներու վերաբերելու ցանկը: Հազար խոշոր հարկատուներու ցանկը կը գլխաւորէ «Կրանտ Դոպաքո» ընկերութիւնը, որու մուտքերը այս տարուայ Յունուար-Յունիսին կազմած են 26 միլիարդ 339 մլն 387 հազար դրամ: Երկրորդ տեղը «Կազպրոմ Արմենիա»-ն է՝ 25 միլիարդ 978 մլն 780 հազար դրամ մուտքերով, երրորդ տեղը՝ «Զանգեզուրի պղնձամոլիբդենային կոմպլիքս»-ը՝ 21 միլիարդ 629 մլն 546 հազար դրամով մուտքերով: Անոր կը յաջորդէ «Կեոփրոմայինի կոլտ»-ը՝ աւելի քան 12 միլիարդ 771 մլն

դրամ մուտքերով, հնգեակը կ'եզրափակէ «Սիֆիէս օիլ»-ը՝ 9 միլիարդ 678 մլն 792 հազար դրամ մուտքերով:

Մոշոր հարկատուներու տասնեակին մէջն են «Ինթերնէշնլ Մասիս տաբակ»-ը, «Ֆլէշ»-ը, «Ֆիլիփ Մորրիս Արմենիա»-ն, «Հայաստանի էլեկտրական ցանցեր»-ը, «ՄՏՍ Հայաստան»-ը:

1000 խոշոր հարկ վճարողներու կողմէն ընդհանուր առմամբ առաջին կիսամեակին վճարուած է աւելի քան 492 միլիարդ 668 մլն դրամ: Հարկային մարմին կատարուած վճարումներու գումարը կազմած է աւելի քան 412 միլիարդ 606 մլն, իսկ մաքսային մարմին կատարուած վճարումներու գումարը կազմած է աւելի քան 80 միլիարդ 62 մլն դրամ:

ԼՈՒՐԵՐ

Փաշինեան. Ատրպէյճան Չի Կրնար Ստիպել Մեզի Չհիմնաւորուած Եւ Սիակողմանի Զիջումներու Երթալ

Վարչապետ Նիկոլ Փաշինեան ելոյթ կուրնեայ Եւրասիական միջկառավարական խորհուրդի նիստին

Աշխատանքային այցով Պեյլաուսիա գտնուող վարչապետ Նիկոլ Փաշինեան Մինսքի մէջ մասնակցած է Եւրասիական միջկառավարական խորհուրդի հերթական նիստին, յայտնած են կառավարութեան աշխատակազմէն:

Վարչապետ Նիկոլ Փաշինեան իր խօսքին մէջ նշած է, որ Հայաստանի մէջ համաճարակաբանական իրավիճակը կը շարունակէ մնալ ծանր, չնայած որոշ յուսադրող թիւերու, որոնք վերջին օրերուն յայտնուած են մեր վիճակագրութեան մէջ: «Համավարակը իսկապէս բացասաբար է անդրադարձել մեր կեանքի բոլոր կողմերի վրայ: Այսօր այս դժուարութիւններն այս կամ այն չափով զգուճ են աշխարհի բոլոր երկրներն առանց բացառութեան: Աւելի քան ակնյայտ է, որ համավարակի դէմ պայքարի եւ դրա արդիւնքում առաջացած տնտեսական ճգնաժամի դէմ յաջող պայքարի համար կարեւոր նախապայման է խաղաղութեան պահպանումը եւ զինուած հակամարտութիւնների դադարեցումը:

Այս առումով չեմ կարող չանդրադառնալ մի թեմայի, որը կենսական նշանակութիւն ունի մեզ համար եւ մեր տարածաշրջանում կայունութեան պահպանման համար:

Ինչպէս գիտէք, Ատրպէյճանը, անտեսելով համավարակի պայմաններում զինուած բախումների դադարեցման բազմաթիւ կոչերը, այդ թուում՝ Ապրիլ 14-ի Բարձրագոյն

Եւրասիական տնտեսական խորհուրդի համատեղ յայտարարութիւնը եւ ՄԱԿ-ի գլխաւոր քարտուղարի Մարտ 23-ի յայտարարութիւնը, սանձազերծեց ուղղման գործողութիւններ Հայաստանի սահմանի հիւսիսարեւելեան ուղղութեամբ: Հայաստանի զինուած ուժերը չէին կարող չպատասխանել Ատրպէյճանի սադրիչ գործողութիւններին», - նշած է ՀՀ վարչապետը՝ աւելցնելով, որ սադրանքները կը շարունակուին առայսօր՝ նպատելով լարուածութեան պահպանման եւ իրավիճակի անկայնութեան լիութեան:

«Ատրպէյճանի յարձակողական քաղաքականութիւնը, որն ուղղուած է տարածաշրջանում լարուածութեան սրմանը, ոչ մի տեղ չի տանում: Նա չի կարողանայ կոտրել մեր ժողովրդի վճռակալութիւնը եւ ստիպել մեզ չհիմնաւորուած եւ միակողմանի զիջումների գնալ Լեռնային Ղարաբաղի հակամարտութեան կարգաւորման հարցում: Հակամարտութեան ուժային լուծում գոյութիւն չունի, եւ խաղաղ բանակցութիւնները չունեն այլընտրանք, ինչը համապատասխանում է մեր տարածաշրջանի բոլոր ժողովուրդների շահերին», - նկատել տուած է Փաշինեան:

Նիստի ընթացքին քննարկուած է Եւրասիական միաձուլման հարցերու լայն շրջանակ, առեւտուրի, ներքին շուկայի գործունէութեան, մրցակցութեան, արդիւնաբերութեան, արդիւնաբերական կարգաւորման եւ այլ ոլորտներուն վերաբերող թեմաներ:

Հայաստանի Մէջ Վարակակիրներու Գերակշիռ Մասը Թեթեւ Ընթացքով է

«Քորոնա» ժահրի դէպքերուն թիւը Հայաստանի մէջ կը շարունակէ աճիլ, Յուլիս 21-ի դրութեամբ հասնելով 35254-ի: Սակայն, Հիւանդութիւններու վերահսկման եւ կանխարգիլման ազգային կեդրոնի վարակիչ հիւանդութիւններու բաժնի պետ Լիանա Թորոսեան «Ազատութեան» փոխանցած է, թէ հիւանդներէն միայն 1889-ը կը գտնուին հիւանդանոցներուն մէջ. - «Սա ի՞նչ է փաստում, որ գերակշիռ մասը թեթեւ ընթացքով են, որոնք որ գտնուում են առաջնային բժշկական օգնութեան հսկողութեան ներքոյ, եթէ տոկոսային յարաբերութեամբ էլ խօսենք, գրեթէ 10-15 տոկոսն է, որ ունի հիւանդանոցային պայմաններում բուժման կարիք: Մնացածն ինքնա-

մէկուսացման պայմաններում են: Սա էլ է գոհացնող ցուցանիշ, բայց ինչ խօսք, մենք պէտք է ամէն գործիքակազմ, անձնակազմի ներուժ ուղղորդենք, որ կարողանանք այդ թուերը ժամանակ առ ժամանակ իջեցնել»:

Յուսադրող է, որ վերջին օրերուն շատցած է ապաքինուածներուն թիւը:

Մէկ օրուայ մէջ նաեւ արձանագրուած է մահուան 6 դէպք, երբ վարակակիրներու մօտ հաստատուած է COVID-19-ը, սակայն մահը վրայ հասած է այլ հիւանդութեան պատճառով: Փաստօրէն, Հայաստանի մէջ «Քորոնա» ժահրէն մահացածներու ընդհանուր թիւը հասաւ 662-ի, եւս 215 վարակակիր մահացած է այլ պատճառներով:

Կարօ Փայլան Զաւուշօղլուէն Հետաքրքրուած է Անգարայի Կողմնակալութեան Պատճառներու Մասին

Թուրքիոյ խորհրդարանի հայազգի պատգամաւոր Կարօ Փայլան հայցադիմում ուղղած է Թուրքիոյ արտաքին գործոց նախարար՝ Մեւլութ Չաւուշօղլուին, վերջին օրերուն հայ-ատրպէյճանական սահմանին վրայ տեղի ունեցած բախումներու ֆոնին թրքական իշխանութիւններուն դրսեւորած միակողմանի վերաբերմունքի առնչութեամբ:

Յիշատակելով Թուրքիոյ բարձրագոյն ղեկավարութեան Ատրպէյճանին անվերապահօրէն աստարող յայտարարութիւնները, Փայլան ընդգծած է. - «Թուրքիան, որպէս Ատրպէյճանի ու Հայաստանի միջեւ ծագած խնդիրներու լուծման նպաստող ԵԱՀԿ Մինսքի խումբի անդամ, պէտք է չեզոքութիւն ցուցաբերէր: Մինչդեռ իշխանութիւնները կողմնակալ դիրքորոշում որդեգրած են եւ լարուածութիւնը թէժացնող յայտարարութիւններ ըրած»:

Փայլանը Չաւուշօղլուին հետեւեալ հարցերը ուղղած է. - «Հայաստանի ու Ատրպէյճանի միջեւ ծագած հակամարտութեան մէջ ցեղային պատճառներով է, որ կողմնակալութիւն կը ցուցաբերէք: Դեռ չէ՞ք հասկցած, որ խտրական արտաքին քաղաքականութիւնը «կրակի վրայ իւղ լեցնել» կը նշանակէ եւ միայն կը խորացնէ հակասութիւնները: Թուրքիոյ ռազմական արդիւնաբերութիւնը կը ցանկանայ աւելի շատ զինամթերք վաճառել Ատրպէյճանին: Արդեօք այս պատճառով է, որ կը սասուկացնէք լարուածութիւնը: Կը մտածէ՞ք Ատրպէյճան գօրք ուղարկելու մասին: Եթէ Թուրքիան ցեղային

Թուրքիոյ խորհրդարանի հայազգի պատգամաւոր Կարօ Փայլան

պետութիւն չէ, ուրեմն ինչո՞ւ արտաքին քաղաքականութիւնը կը վարէ ցեղապաշտական մօտեցումներով: Կը չի չէ՞ք արդեօք Հայաստանի եւ Ատրպէյճանի միջեւ լարուածութիւնը նուազեցնելու համար հիմնադրուած ԵԱՀԿ Մինսքի խումբի անդամ ըլլալու մասին: Դեռ չէ՞ք հասկցած, որ Կովկասի անկայունութեան Ռուսաստանը կը շահի: Ինչպէ՞ս կը մեկնաբանէք Ատրպէյճանի պաշտպանութեան նախարարութեան՝ հայ-թրքական սահմանին գտնուող աթոճակայանին հարուածելու սպառնալիքները»:

Աւելի վաղ, հայազգի պատգամաւորը թրքական իշխանութիւններուն կոչ ըրած էր գերծմնալու կողմերու միջեւ լարուածութիւնը թէժացնող քայլերէն:

ԱԳ Նախարարութիւնը Աթոճակայանը Հրթիռակոծելու Սպառնալիքները, Կ'որակէ Պետական Ահակերկշուրիւն

«Այն գործողութիւնները, որոնցով Ատրպէյճանի Պաշտպանութեան նախարարութիւնը սպառնում է, հանդիսանում են միջազգային մարդասիրական մարդու իրաւունքի եւ, մասնաւորապէս, ժընեւեան համաձայնագրի առաջին լրացուցիչ արձանագրութեան աղաղակող խախտում: Նմանօրինակ սպառնալիքները պետական անհրաժեշտութեան ուղղակի դրսեւորում են եւ արտայայտում են Ատրպէյճանի ցեղասպան մտադրութիւնները: Աւելին, Ատրպէյճանի ղեկավարութիւնը նման յայտարարութիւններով հանդէս է գալիս որպէս սպառնալիք տարածաշրջանի բոլոր ժողովուրդների, այդ թուում՝ սեփական ժողովրդի համար», - ըսուած է Հայաստանի արտաքին գործոց նախարարութեան յայտարարութեան մէջ:

Մեծամորի աթոճակայանի համայնապատկերը

Պատասխանելով «Ազատութեան» հարցին, թէ այս պահուն Հայաստանի ԱԳՆ-ը ինչ քայլեր կը ձեռնարկէ պաշտօնական Պաշտպանութիւնը հնչեցուած սպառնալիքի ուղղութեամբ՝ արտաքին գործոց նախարարութեան խօսնակ Աննա Նաղ-

տալեան ըսաւ, որ նախարարութիւնը գործի պիտի դնէ իր ողջ գործիքակազմը:

Նշենք, որ Հայաստանը կը հանդիսանայ Աթոճակայանի ուժանիւթի միջազգային գործակալութեան անդամ, եւ արտաքին գերատեսչութիւնը այս կառույցին, ամենայն հաւանականութեամբ, նոյնպէս կը դիմէ:

«Այս պահի դրութեամբ կարող եմ պարզապէս յաւելել, որ հարցի առնչութեամբ Արտաքին գործոց նախարարութիւնը գործի է դնելու իր մօտ առկայ ողջ գործիքակազմը: Յաւաք սրտի, ելնելով որոշակի սահմանափակումներից, չեմ կարող առաւել մանրամասներ տրամադրել», - ըսաւ Նաղտալեան:

Իսրայելից Մասնագետներ Են Հրահրուել Ատրայեյճան՝ Բացատրելու, Թե Ինչպես Են Հայկական Ուժերը Խոցում ԱԹՍ-ները. Լապշին

Յուլիսի 12-ից Հայաստանի եւ Ատրայեյճանի սահմանի Տաուռչի հատուածում իրավիճակի կտրուկ սրման պատճառով ատրայեյճանական բանակը հայկական դիրքերի ու խողովակային ենթակառուցվածքի վրայ կիրառեց թէ՛ ռուսական հրետանային համակարգեր, ռուսական արտադրութեան զինատեխնիկա եւ թէ՛ հրէական անօդաչու հարուածային եւ հետախուզական թռչող սարքեր, ինչպէս ապրիլեան քառօրեայ պատերազմի ժամանակ:

Այս անգամ, սակայն, հայկական հակաօդային պաշտպանութեան ուժերի կողմից շատ աւելի արդիւնաւէտ կերպով խոցուեցին իսրայելական արտադրութեան ԱԹՍ-ները, քան ապրիլեան քառօրեայ ժամանակ: Նախկինում Ատրայեյճանն օգտագործում էր Israel Aerospace Industry պետական ձեռնարկութեան Harop հարուածային ԱԹՍ՝ մօտ 4 միլիոն տոլար արժողութեամբ, ու 2017 թուականի Aeronautics Defence System-ի Orbiter 1K հարուածային անօդաչու թռչող սարքերի յայտնի սկանդալից յետոյ, Պաքուի ձեռք բերած հարուածային ու հետախուզական ԱԹՍ-ների բանակը համալրուեց Elbit Systems ամենամեծ ոչ պետական ձեռնարկութեան SkyStriker հարուածային եւ Hermes 900 հետա-

սկին է, որ յաջողութեամբ խոցում է իսրայելական արտադրութեան ԱԹՍ-ները:

Հայ-ատրայեյճանական մարտական գործողութիւնների ժամանակ օգտագործուող իսրայելական ԱԹՍ-ների փաստերի հետ կապուած «Ազատութիւն» պաշտօնական նամակ է ուղարկել իսրայելի պաշտպանութեան նախարարութիւն: Ի դէպ, 2017 թուականից ունենք դեռ անպատասխան նամակներ Aeronautics Defence System-ի շուրջ ծագած սկանդալի հետ կապուած:

Հայ-ատրայեյճանական սրուած յարաբերութիւնների, իսրայելից Ատրայեյճան մեկնած մասնագէտների, Մեծամօրի ատոմակայանին հարուածելու Ատրայեյճանի յայտարարութիւնների շուրջ գրուեցին իսրայելի ու Ռուսաստանի քաղաքացի, յայտնի բլոգեր ու լրագրող Ալեքսանդր Լապշինի հետ:

«Ես կարծում եմ, որ խոշոր ու լայնածաւալ հակամարտութիւն ձեռնարկ է ոչ Հայաստանին եւ ոչ էլ Ատրայեյճանին, որովհետեւ բոլորին բաւարարում է այն «ստատուս քուոն», որը գոյութիւն ունի 90-ական թուականների Դարբաղեան պատերազմից յետոյ, եւ կորոնավիրուսի համաճարակով պայմանաւորուած խիստ նուազել են Ատրայեյճանի եկամուտները՝ նախ զին-

գուցէ ինչպէս 2017-ի դրոնի սկանդալի ժամանակ էր, հրեայ օպերատորներն այս անգամ էլ հեռակառավարման վահանակները ձեռքերը վերցնեն, Ալեքսանդր Լապշինը պատասխանեց. «Ես չեմ համաձայնի այն կարծիքին, որ իսրայելական մասնագէտները մեկնել են Ատրայեյճան, որպէսզի անօդաչու սարքերի հեռակառավարման վահանակները ձեռքերը վերցնեն ու հարուածեն Հայաստանին, սակայն ինչի հետ եմ համաձայն՝ որ նրանք հիմա այնտեղ են ու ատրայեյճանական մասնագէտներին սովորեցնում են այնպէս կառավարել, որ Հայաստանին չյաջողուի ապագայում խոցել այդ ԱԹՍ-ները: Սա հնչում է ոչ զեղեցիկ եւ շատ ցինիկ, սակայն մենք ապրում ենք մի աշխարհում որտեղ ամէն ինչ որոշում է քաղաքականութիւնն ու փողը»:

Ինչ վերաբերում է Ատրայեյճանի սպառնալիքներին Մեծամօրի ատոմակայանին հարուածելու հետ կապուած, ապա Լապշինն ասաց. «Նրանք այդ քայլին չեն գնաց: Մենք, ձեզ հետ միասին, բնակուելով իսրայելում՝ շատ լաւ գիտենք, թէ ինչ արժեն սպառնալիքները, որ ուղարկում են, օրինակ, Իրանը, «Հրզպալա»-ն ու «Համաս»-ն իսրայելի հասցէին շաբաթական առնուազն երկու անգամ՝ սպառնալով ոչնչացել իսրայելը: Մեծամօրի ատոմակայանում աշխատում են տասնեակ ու հարիւրաւոր ռուս մասնագէտներ, ու այդ ատոմակայանը պաշտպանում է նաեւ ռուսական 102-րդ ռազմաբազան, եւ նոյնիսկ խոցելու դէպքում եթէ յաջողուի, ապա կը լինի Չեռնոբիլի օրինակը», - համոզուած է լրագրողը:

Ի դէպ, հրեայ բլոգերը մեզ հաղորդեց, որ Ատրայեյճանը մինչեւ օրս չի հրաժարուել իրեն կրկին ձեռքարկելու, առեւանգելու եւ

նոյնիսկ սպանելու փորձերից:

2019 թուականի Դեկտեմբերին գրօսաշրջութեան միջազգային ֆորումին մասնակցելու համար Լատվիայի մայրաքաղաք Ռիգա ժամանած բլոգերին բրիտանական լատուկ ծառայութիւնները հաղորդել էին, որ Ատրայեյճանի պետական անվտանգութեան ղեկավար գեներալ Ալի Նազիբը հրահանգել է Լատվիայի ամենահարուստ գործարար մի ատրայեյճանցու առեւանգել եւ լատուկ բնակարանում սպանել Լապշինին: Նրան Լատվիայում դիմաւորել էին լատուկ ծառայութիւնները եւ ուղեկցել էին Երկրի օդանավակայան եւ ուղարկել իսրայել:

«Մեծ սկանդալ էր տեղի ունեցել, եւ Ռուսաստանում որոշ մարդկանց, ովքեր ինձ աջակցում են, հաղորդած տեղեկութիւնների համաձայն, Ալի Նազիբը շատ է զայրացել եւ հրամայել է այդ հարուստ ատրայեյճանցուն առաջադրանքը կատարել իսրայելում», - պատմեց բլոգերը:

Լապշինն այժմ գտնուում է իսրայելի լատուկ ծառայութիւնների պաշտպանութեան ներքոյ:

Բանակը՝ Կապիտալի Համաներման Ծանապարհ

Շարունակուած էջ 1-էն

Նախկին կողուպցիոն համակարգի գործունէութեան հետ կապուած հարցերը:

Այլ կերպ ասած, Հայաստանի համար բարդ մարտահրաշխիք, բարդ իրավիճակի պայմաններում նրանք հերթական անգամ ի ցոյց էին դնում իրենց իսկ խնդիրը լուծելու անհրաժեշտութիւնը: Միեւնոյն ժամանակ, այդ իմաստով, կողուպցիոն փողերի վերադարձն ու բանակին ծառայեցնելու հանգամանքը կարելի է դիտարկել նաեւ որպէս հանգուցայլուծման իւրօրինակ փոխզիջումային բանաձեւ, հանրութեան եւ խնդրահարոյց ճանապարհով եւ լեզուփոխութեան խնդիր ունեցող կապիտալի ու հանրութեան յարաբերութեան պարզաբանման բանաձեւ՝ վերադարձրէք փողը բանակ, ինչը

թոյլ կը տայ հանրութեան հետ քննարկել այսպէս ասած՝ խնդրահարոյց կապիտալի եւ դրա կրողների «համաներման» հարցը, յաղթահարելով հանգուցային, խորքային խնդիրներից մէկը: Դա բխում է թէ՛ պետութեան ու հանրութեան եւ թէ՛ հենց այդ կապիտալի կրողների շահերից, եթէ, իհարկէ, առաջնորդուենք ողջախոհութեան կանխավարկածով ու եզրակացնենք, որ մարդկանց թերեւս չպէտք է հաճոյք պատճառի այն, որ հանրութեան եւ հայրութեան անուշի մասը, մեղմ ասած, ոչ հաճելի յիշատակումներով է խօսում իրենց մասին: Բարոյական, արժէքային նորմերի ոտնահարմամբ այդ խօսակցութիւններն էլ աւելի գրգռելու փոխարէն՝ գուցէ արժէ խորհել հանրութեան հետ այդ փոխզիջման ճանապարհը դիտարկելու մասին:

խուզական ԱԹՍ-ներով:

Իւրաքանչիւր հայ-ատրայեյճանական ռազմական բախումների ժամանակ կամ անմիջապէս յետոյ Ատրայեյճանի կողմից հրահրուում են իսրայելից մասնագէտներ, որոնք տեղում իրենց ատրայեյճանցի գործընկերների հետ քննարկում են իսրայելական արտադրութեան անօդաչու թռչող սարքերի՝ հայկական հակաօդային պաշտպանութեան ուժերի կողմից խոցուելու փաստերի պատճառները: Այս անգամ շատ աւելի արժէքաւոր ու շօշափելի վնաս կրեց ատրայեյճանական ԱԹՍ-ների պարկն, ու կարելի է փաստել, որ Elbit Systems-ի թանկարժէք երկրորդ սերնդի գերժամանակակից թռչող հետախուզական Hermes 900 սարքն էր խոցուել՝ մօտ 30 միլիոն տոլար արժողութեամբ:

Նախկինում հայկական բանակը խոցել էր առաջին սերնդի Hermes 450 տեսակի երկու սարք: Ի դէպ, պէտք է փաստել, որ հայկական բանակն աշխարհում մի-

րի անկման հետ կապուած, որն էլ հասարակական դժգոհութիւններ է առաջացրել չքաւորութեան, կառավարող ռեժիմի դէմ երկրում, ինչի պատճառով էլ ժողովրդի ուշադրութիւնն ինչպէս միշտ սեւեռուում է արտաքին թշնամու՝ հայերի դէմ:

Տեղեկութիւններ են շրջում, որ արդէն Պաքու եւ ժամանել հրեայ մասնագէտներ, որոնց ատրայեյճանական կողմը հրահրել է բացատրելու, թէ ինչպէս են հայկական հակաօդային պաշտպանութեան ուժերը խոցում հրէական այդքան թանկարժէք ԱԹՍ-ները:

Որքան ես գիտեմ, նրանք արդէն այնտեղ են, բայց ես սա չեմ դիտարկի որպէս Հայաստանի դէմ սպառնալիք, որովհետեւ երբ շատ մեծ գումարները գնէք է ձեռք բերուում, ապա այն, իհարկէ, ուղեկցում է խորհրդատուութեամբ ու տեխնիկական սպասարկմամբ», - ասաց պարոն Լապշինը:

«Ազատութեան» հարցին, թէ

ՎԱՐՁՈՒ ՄՐԱՇ
ՓԱՍՏԻՆԱՅԻ ՄԷՋ (200 ՀՈԳԻ ԸՎԱՄԻ)
ԱՄԷՆ ՏԵՍԱԿ ԱՌԻԹՆԵՐՈՒ ԸՎԱՄԻ
1060 N. ALLEN AVE. PASADENA CA 91104
(626) 797-7680

«Սահմանային Համայնքներու Հզօրացում»- Դրամահաւաք-Արշալ

«Մենք չենք կոտորուի, չենք յանձնուի, սա մեր տունն է, մեր հողը, մեր դարաւոր իրաւունքը, նրանք քանդում են, մենք կառուցում ենք»՝ Տաւուշի անվախ բնակիչներն անսասան վճռականութեամբ կանգնած են անկանխատեսելի եւ վտանգաւոր թշնամիի դէմ՝ պաշտպանելու իրենց տունը, իրենց երկիրը եւ մեր սահմանները: Սահմանապահ համայնքները Հայաստանի եւ Արցախի անվտանգութեան համար ռազմավարական նշանակութիւն ունին, ուստի այդ համայնքներուն անվտանգային, սնտեսական եւ ընկերային աջակցութիւնը համազգային առաջնահերթութիւն է:

Տարիներ շարունակ Հիմնադրամը կ'աջակցի մեր սահմաններու պահպանման համայնքներուն՝ ենթակառուցումներ, մանկապարտէզներով, համայնքային կեդրոններ, դպրոցներ, մանկապարտէզներ, հիւանդանոցներ, ընկերային բնակարաններ կառուցելով, բուժանձնակազմներուն նոր գիտելիքներ փոխանցելով, հիւանդանոցներուն նորագոյն սարքեր տրամադրելով, նորարարական գիւղատնտեսական նախագծերով, արեւալին ուժի վահանակներով ու ջրատաքացուցիչներով, մաքուր խմելու ջրով եւ այլն:

Հիմա աւելի, քան երբեք, այս աջակցութիւնն անհրաժեշտ է, որ պիտի օգնէ հզօրացնել Տաւուշի սահմանային բնակավայրերու ռեսուրսները եւ կայունացնել համայնքները, ամուր պահել հայրենի հողն ու ջուրը, եւ, ի վերջոյ, ապահովել սահմանների անվտանգութիւնը: Օրեր առաջ խախտուած հրադադարը կրկին ակնործեց մեր երկրի խաղաղութիւնը: Այսօր, ինչպէս միշտ, բոլորս համախմբուած ենք, բոլորս նպատակը մէկ է՝ խաղաղ երկիրք եւ արեւաշատութիւն մեր երկրին:

Հիմա աւելի քան երբեք, այս

աջակցութիւնն անհրաժեշտ է, որ պիտի օգնէ հզօրացնել Տաւուշի սահմանային բնակավայրերի ռեսուրսները եւ կայունացնել համայնքները, ամուր պահել հայրենի հողն ու ջուրը, եւ, ի վերջոյ, ապահովել սահմանների անվտանգութիւնը:

Այսօր սահմանային համայնքներու բնակիչները մեր, որպէս միասնական համահայկական ընտանիքի, աջակցութեան կարիքն ունին:

Հաւաքագրուած ողջ գումարը կ'ուղղուի սահմանային համայնքների ամենահրատապ անհրաժեշտութիւն ունեցող ընկերատնտեսական խնդիրներու հասցեագրմանը՝ սկսած վնասուած տուները վերակառուցելու, համայնքները վերականգնող ու ժանիւթով եւ խմելու ջրով ապահովելու, տուժած համայնքներուն ընկերային աջակցութիւն ցուցաբերելով, սահմանային հիւանդանոցները հզօրացնելով մինչեւ դպրոցականներին հեռավար կրթութեան համար անհրաժեշտ գործիքներ տրամադրելը:

Կոչ կ'ընենք միանալ համահայկական այս կարեւոր ձեռնարկին: Ձեր նուիրատուութիւնները կարող էք իրականացնել՝ փոխանցումներ կատարելով «Հայաստան» հիմնադրամի պանկային հաշուհամարներուն (տե՛ս կայքէջին մէջ) եւ նպատակի բանին մէջ նշելով՝ «Սահմանային համայնքներու հզօրացում», ինչպէս նաեւ հիմնադրամի կայքին մէջ ստեղծուած յատուկ դրամահաւաք-արշալի այս հարթակում՝

<https://www.himnadram.org/hy>:

Նուիրատուութիւնները կարող էք իրականացնել նաեւ Սփիւռքի մէջ գործող Հիմնադրամի տեղական մարմիններու միջոցով: Բոլոր նուիրատուներու անունները եւ նուիրաբերած գումարներու չափը այս էջին մէջ պիտի տեղադրուի:

Միացեալ Նահանգաց Արեւելեան Թեմի Առաջնորդ՝ Գերշ. Տ. Դանիէլ Եպիսկոպոս Ֆրնտորքեանի Պատգամը, Հայաստանի Հիւսիսային Կողմի Կրայ Յարձակման Առթիւ

Միացեալ Հաւատացեալներ, Մենք բոլորս ազդուած ենք այս շաբաթ սարսափելի այն լուրերով, որ Ատրպէյճանական զօրքը կրկին յարձակում գործած է Հայաստանի հիւսիս-արեւելեան սահմանին, մի բան որ տասնամեակներով ըրած է մեր հայրենիքի եւ ժողովուրդի հանդէպ:

Հայկական բանակի զինուորները, որոնք իրենց կեանքը վտանգի տակ դրին ի պաշտպանութիւն մեր անկախ ազգին, քաջօրէն ետ մղեցին սահմանը ներխուժողներուն: Բայց ցաւալիօրէն, չորս զին ծառայողներ - Քսանապետք՝ Գրիշա Մաթեոսեան եւ Սմբատ Գաբրիէլեան, հրամանատար՝ Սօս Էլպաքեան եւ Մայր կամ յիսնապետ՝ Գարուշ Համբարձումեան - իրենց կեանքը կորսնցուցին կռուի ընթացքին: Հայաստանի կառավարութիւնը յետ մահու պարգեւատրեց անոնց շքանշաններով:

Մեր Կաթողիկոսը, Նորին Սուրբ Օծութիւն Գարեգին Բ, սրտառուչ արտայայտութեամբ մը, որպէս հայր մեր բոլոր ժողովուրդին, ուղեւորուեցաւ դէպի Տաւուշի շրջան, որտեղ յարձակումը գործուած էր, անձնապէս հանդիպելու բանակին հետ եւ քաջալերելու անոնց սրտերը եւ նախագահելու Մայր կամ յիսնապետ՝ Համբարձումեանի յուղարկաւորութեանը:

Այս տիւրը առիթով, իր պատգամին մէջ Նորին Սրբութիւնը հաստատեց որ մենք՝ Հայերս «խաղաղասէր ժողովուրդ ենք, բայց մենք յաւէտ պիտի մերժենք որեւէ յարձակում մեր ազատութեան եւ ինքնութեան վրայ: Մենք գիտենք, որ խաղաղութիւնը կ'ապահովուի եւ կը սրբագործուի մեր երկրի քաղաքացիներու արեամբ, որոնք զոհած են իրենց կեանքերը մեր սուրբ հայրենիքի եւ մեր անկախութեան համար: Որպէս սիրոյ երախտիք, մենք կը խոնարհինք այն բոլոր զաւակներու յիշատակին, որոնք իրենց կեանքը տուին պաշտպանելու մերը»:

Այս զգացումներուն, մէկը կրնայ միայն, «Ամէն» ըսել: Այսօր մենք որպէս թեմ, աշխարհացրիւ Հայերս հետ, կը կանգնինք մեր կաթողիկոսի ազնիւ մխիթարական վճռակամ արտայայտութեանց: Մենք կը կանգնինք մեր հայրենիքի հետ եւ կը մերժենք այս շաբթուան յարձակումը Հայաստանի անկախութեան եւ ապահովութեան դէմ: Եւ մենք կը կանգնինք մեր բոլոր հայրենակիցներուն կողքին, մեր ունեցած կեանքի կորուստներու համար, եւ շարունակ սպառնացող վտանգին՝ մեր խաղաղասէր ժողովուրդին:

Մենք բոլորս գիտենք, որ Հայաստանը անցեալին ալ այսպիսի յարձակումներ ետ մղած է եւ Աստուծոյ շնորհքով մեր ժողովուրդը կրցած է գլուխ հանել այդ ծանր պարտականութիւնը: Բայց ներկայի յարձակումը կը բացայայտէ նոր ուղղութիւն մը թշնամիին անգթութեան, որովհետեւ այն տեղի կ'ունենայ համաշխարհային համաճարակի դժուար պայմաններուն մէջ: Երբ ողջ աշխարհը կեդրոնացուցած է իր ուշադրութիւնը պայքարելու մահացու ժահրի մը դէմ, Ատրպէյճանը կ'ընտրէ

առիթը օգտագործել աւելի ցաւ եւ տանջանք պատճառելու անմեղ ժողովուրդին:

Ես պիտի աւելցնեմ, որ այցելած ըլլալով Տաւուշ - որտեղ մեր Հայ Օգնութեան Ֆրոնտը կ'իրագործէ շատ մը կենսական ծրագրեր թեթեւեղ աղքատութեան բեռը շրջանին - այդ բարի ժողովուրդը յատկապէս խոցելի է այժմ: Ներկայիս անոնք ենթակա են յարձակման, իրենց քաղաքացիական կեդրոններով, թիրախաւորուած Ազգերի անխիղճ հրթիռարձակումներուն: Թէեւ աղքատ, Տաւուշի ժողովուրդը զօրաւոր եւ կարող է, ինչպէս որ փաստած է նախորդ յարձակումներուն: Թող Աստուած անոնց շնորհէ աւելի ուժ եւ ապահովութիւն այս ժամանակներուն:

Միւրեւի ժողովուրդս, միասնաբար աղօթք մատուցենք այս փորձութեան օրերուն: Աղօթենք որ մեր յաղթական Տէրը պիտի պաշտպանէ մեր հայրենիքը, եւ ներշնչէ աւելի հաստատակամութիւն մեր ժողովուրդին: Աղօթենք Նորին Սրբութիւն Գարեգին Բ ին համար, Հայաստանի կառավարութեան, Հայոց բանակին, որոնք մեր երկիրը կը պաշտպանեն եւ կը ծառայեն քաղաքացիներուն:

Նաեւ մեր զօրակցութիւնը յայտնենք այն բոլորով որ կարող ենք, յատկապէ՛ս հաղորդակցելով մեր շրջանի քաղաքական ներկայացուցիչներուն հետ, շեշտելով որ Միացեալ Նահանգաց կառավարութիւնը պէտք է դատապարտէ Հայաստանի վրայ յարձակումը, քաջալերէ խաղաղութիւնը շրջանին մէջ եւ յետս կոչէ իր զօրակցութիւնը Ատրպէյճանին, որով ան կը հետապնդէ իր անհանդուրժողական նպատակները:

Անցնող օրերու դէպքերը - յաւելելով անցեալ ամիսներու եղածներուն վրայ - ցոյց կու տան թէ՛ որքան, աւելի քան երբեք մարդկութիւնը պէտք ունի երկնաւոր Փրկչի մը: Դարերով, մեր ժողովուրդը ճանչցած ու ողջագուրած է այդ Փրկչին՝ Յիսուս Քրիստոսի անձին մէջ, եւ ան մեզ հետ է այժմ եւ միշտ: Մենք կը բարձրացնենք մեր աչքերն ու ձայները դէպի երկինք հացելու իր կամքին: Երբ կը մօտենանք վարդավառի ներշնչող տօնին, միացած հոգիով բոլոր Հայ Քրիստոնեաներս աւելի լայն բանանք մեր սրտերը Աստուծոյ պայծառակերպող ուժին:

Աղօթարար՝
Դանիէլ Եպիսկոպոս
Առաջնորդ

NATIONAL NOTARY ASSOCIATION
NOTARY PUBLIC

Garine Depoyan

626-755-4773

554 N. Chester Ave Pasadena, Ca. 91106
ghdepyan@gmail.com

Մահ Պոլսահայ Բանաստեղծ Եւ Արծակագիր Վարդ Շիկահերի

Պոլսահայ մամուլէն կ'իմանանք թէ մահացած է պոլսահայ մտաւորականութեան վառ դէմքերէն Տօքթ. Վարդ Շիկահեր: Հանգուցեալը՝ թրքահայ ազգային-եկեղեցական կեանքի արդի տարեգրութեանց մէջ, իր ուրոյն հետքը ձգած անձնաւորութիւն մը եղած է: Ան եղած է համայնքային յայտնի վարիչ մը եւ հասարակական նշանաւոր գործիչ մը: 94 ամեայ Վարդ շիկահեր՝ որպէս գրող եւ բանաստեղծ, հեղինակած է բազմաթիւ գիրքեր: Եղած է նաեւ կրթական մշակ հասցնելով սերունդներ: Ան անցեալ Շաբաթ հողին յանձնուեցաւ Պոլսոյ մէջ, ազգային յուղարկաւորութեամբ, նախագահութեամբ Ամեն. Տ. Սահակ Բ. Պատրիարքի, որ նաեւ դամբանախօսած է, դրուատելով հանգուցեալի արժանիքները: Այս առթիւ կարդացուած է Ամենայն Հայոց Հայրապետ Գարեգին Բ.

կաթողիկոսի ցաւակցագիրը: Վարդ Շիկահերի մահով պոլսահայ գրականութիւնը կորսնցուց իր տաղանդաւոր գաւազներէն մէկը եւս, որ մասնաշատուկ դրոշմ ձգած է այս գրականութեան վրայ:

Դերասան Եւ Բեմադրիչ Սիմոն Աբգարեան Մեծարուեցաւ Փարիզի Հայաստանի Դեսպանատան Սէջ

Փարիզի «Նոր Յառաջ» թերթէն կ'իմանանք թէ Ֆրանսայի Հայաստանի դեսպանատունը ընդունելութիւն մը սարքած է իր պարտէզին մէջ: Օրուան մեծարեալն էր յայտնի բեմադրիչ եւ թատերագիր Սիմոն Աբգարեան: Ան շուրջ ամիս մը առաջ արժանացած էր Ֆրանսայի թատերական «Մոլիէր» երեք մրցանակներու, իր «Էլէքթրէ տօ Պաս Ֆոնտ» թատերախաղով: Հաւաքոյթին մասնակցած են շուրջ 70 հրաւիրեալներ, որոնց մէջ կը գտնուէին նաեւ մրցանակակիր թատերախաղի դերասանները: Դեսպանուհի Յամիկ Տոլմաճեան, ԻԻՆՅՍՔՕ-ի մէջ Հայաստանի դեսպան Քրիստիան Տէր Ստեփանեանի

ներկայութեան մեծարեց Սիմոն Աբգարեանը, դրուատելով անոր թատերագրի, բեմադրիչի ու դերասանական կարողութիւնները, որոնց համար ան արժանացած էր երեք «Մոլիէր»ներուն: Իր սրտի խօսքն արտասանելով Սիմոն Աբգարեան շնորհակալութիւն յայտնեց թատերախաղի բոլոր անդամներուն: Ան իր այս յաջողութիւնը սեպեց բոլորի հաւաքական ներդրումի յաջողութիւնը, միաժամանակ՝ նկատել տուաւ որ էականը միասնական ստեղծագործութիւնն էր, որուն բոլորն ալ իրենց գեղարուեստական ու նիւթական ներդրումն ունեցած են այս գործին մէջ:

Սզկիթը Կը Վերածուի Հարսանեաց Սրահի Եւ Պարի

Իսրայէլի Սաֆէտ քաղաքի քաղաքապետութեան որոշումով «Ալ Ահմար» մզկիթը վերածուած է հարսանեաց եւ այլ հանդիսութեանց սրահի ու պարի: «Ալ Քուտս Ալ Արապի» թերթին համաձայն, այս արաբական քաղաքի պատմական մզկիթը 1948ին բռնազրաւուած է հրեայ գինեակներու կողմէ: Սկզբնական շրջանին շէնքը վերածուած է հրեական վարժարանի: Այնուհետեւ օգտագործուած է Լիբուտ կուսակցութեան կողմէ, որպէս ընտրարշաւի կեդրոն: Ապա զգեստեղէնի միջ-

րանոցի, իսկ ներկայիս հարսանեաց եւ հանդիսութեանց սրահի եւ պարի: Արդարեւ, «Ալ Ահմար» (Կարմիր) մզկիթը կառուցուած է 1276 թուականին, մեմլուքներու սուլթան Ալ Տահէր Պէյլապի կողմէ (1223-1277): Պատմաբաններու եւ այլոց կարծիքով, սոցն կառուցը ճարտարապետական մասնաշատուկ արժեւորում մը չի ներկայացներ: The Golf News թերթին համաձայն նոյնպիսի ճակատագրի արժանացած են նաեւ այլ պատմական մզկիթներ, գերեզմանատուներ եւ

ՍԴՀԿ Մոնթրէալի Վարիչ Մարմինի Նուիրատուութեամբ Նպաստի Հերթական Բաշխում Լիբանանահայ Կարիքաւոր Ընտանիքներու

ՍԴՀԿ Մոնթրէալի Վարիչ Մարմինի նուիրատուութեամբ Շաբաթ, 18 Յուլիս 2020-ին, տեղի ունեցաւ հերթական նպաստաբաշխումը Լիբանանահայ կարիքաւոր ընտանիքներու: Ուտեստեղէնի շուրջ 100 անտուկներ բաժնուեցան ձեռամբ ՀՄՄ-ի սկաւառներու եւ արենուշներու: Շաբաթ առաւօտեան ժամերէն, ՀՄՄ-ի արիւնքը, սընտուկները բեռնակառքի մէջ զետեղած, այցելեցին ընտանիքներուն, անձամբ բաժնելով զանոնք եւ մասամբ թեթեւցնելով այդ ընտանիքներուն բեռը:

Այս առթիւ, շնորհակալական խօսք կ'ուղղենք ՍԴՀԿ Մոնթրէալի Վարիչ Մարմինին, որ հեռաւոր Գանատային չմոռցան Լիբանան ապրող իրենց ազգակիցները եւ օգնութեան ձեռք մեկնեցին անոնց: ՀԿԲՄ-ի վարչութիւնը եւ ՍԴՀԿ Ընկերային Ծառայութեան դիւանը կը շարունակեն եւ պիտի շարունակեն ըն կերային եւ մարդասիրական ծառայութիւնները տրամադրել, այնքան ատեն որ տակաւին Լիբանան կը գտնուի տնտեսական անկայուն վիճակի մէջ եւ բազմահազար հայորդիներ գործազուրկ են:

կրօնական տարբեր կառույցներ: Անոնցմէ ոմանք կամ գիշերային պարասրահներու վերածուած են եւ կամ պայթեցուած: Ոմանք կը կարծեն թէ Իսրա-

յէլ հոգեբանական դետին եւ հանրային կարծիք կը նախապատրաստէ վերագրաւելու Երուսաղէմի իսլամական մեծագոյն սրբավայրերէն «Ալ Աքսա» մզկիթը:

VA Print Media

Book Printing & Binding • Hard Covers
College Dissertations • Year Books
Restoration of Old Books & Bibles
Newspaper Archiving

Vahe Atchabahian
1743 E. Elizabeth St. • Pasadena, CA 91104
Tel: 626-793-6220
Cell: 626-354-5924
vamedia@yahoo.com
www.vaprintmedia.com

Massis Weekly

Volume 40, No. 28

Saturday, JULY 25, 2020

Armenia Demonstrates \$150 Million Worth Azeri Drones Shot Down in Border Clashes

YEREVAN—Armenia's Defense Ministry demonstrated on Tuesday Israeli-made military drones of Azerbaijan shot down by its anti-aircraft units in last week's heavy fighting on the Armenian-Azerbaijani border.

The Armenian military have destroyed or intercepted 13 such unmanned aerial vehicles (UAVs) during the clashes that broke out on July 12 and largely stopped five days later. It says that 10 of them were attack drones that were about to strike Armenian military and civilian targets in the northern Tavush province bordering the Tovuz district in western Azerbaijan.

Fragments of some of those UAVs were put on display at the Defense Ministry's Military Aviation Institute in Yerevan. Ministry officials also showed journalists a largely intact ThunderB surveillance drone manufactured by Israel's BlueBird

Aero Systems company.

The Armenian military publicized on July 14 what it described as amateur footage of a sophisticated Hermes 900 drone of the Azerbaijani armed forces destroyed by an Armenian surface-to-air rocket. Hermes 900 is produced by another Israeli company, Elbit Systems, and used for reconnaissance and communication relay. The Azerbaijani military has denied losing such aircraft.

An Armenian defense news website posted at the weekend a photograph of two Armenian soldiers holding a SkyStriker "suicide" drone also manufactured by Elbit Systems. Israeli media revealed the sale of such UAVs to Azerbaijan in January 2019.

The Azerbaijani army used other types of Israeli-made "suicide" drones during the April 2016 hostilities in

Continued on page 3

House Adopts Amendment Closing Loophole on U.S. Funding Azeri Military

WASHINGTON, DC -- On July 20, the U.S. House of Representatives, adopted a key amendment by Representative Frank Pallone Jr. (D-NJ) during consideration of H.R. 6395: William M. (Mac) Thornberry National Defense Authorization Act (NDAA) for Fiscal Year 2021 for military activities of the Department of Defense reported the Armenian Council of America.

Rep. Pallone's amendment, which was co-sponsored by Reps. Zoe Lofgren (D-CA), Adam Schiff (D-CA), Brad Sherman (D-CA) and Jackie Speier (D-CA), requires a report from the Secretary of Defense, in collaboration with the Secretary of State, addressing allegations that some units of foreign countries that have participated in security cooperation programs under section 333 of title 10, U.S.C. may have also committed gross violations of internationally recognized human rights before or while receiving U.S. security assistance. This report would also include recommen-

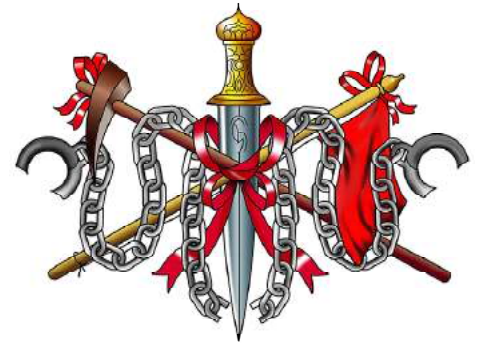
dations to improve human rights training and additional measures that can be adopted to prevent these types of violations.

"We appreciate Armenian Caucus Chairman Rep. Frank Pallone for his efforts to successfully lead this amendment in this year's NDAA. While this amendment is a step in the right direction, there is much more we can do to stop American tax dollars from going to corrupt countries like Azerbaijan," stated ACA Washington D.C. Representative Taniel Koushakjian.

Representative Pallone's amendment was among three amendments of significant interest to Armenian-Americans. Amendments by Representative Brad Sherman (D-CA), prohibiting funds from being used to transfer defense articles or services to Azerbaijan and Representative Jackie Speier, restoring the long-standing policy of parity in military funding between Azerbaijan and Armenia, were not made in order by the Rules Committee on July 17th.

SDHP Central Committee Announcement

Over the past five days, the continued aggression of the Azerbaijani forces toward the direction of Armenia's Tavush region and the bombing of peaceful villages in the region once again prove that the dictatorial regime of Azerbaijan will not give up on its reprehensible intent to seek military resolution of the Artzakh conflict, thus continuing to be the main obstacle toward a peaceful settlement. We also condemn Turkey's blatantly unilateral stance in the current situation, which can only contribute to the further destabilization of the region.

Recent events have reaffirmed the fact that the brave and capable Armenian army is not only ready to defend the country's borders, but improve its combat positions with precise actions. We hope that the Azerbaijani regime that had the false illusions of military supremacy and for many years made belligerent declarations and threats of war against Armenia and Artzakh, draws the right conclusions in the light of the latest developments and returns to the negotiating table.

These days, more than ever, we value the importance of unity and cohesiveness in our quest to confront not only the visible but also the invisible enemy that continues to pose the greatest threat to the well-being and future of our homeland. Consequently, we once again urge our compatriots living in Armenia and Artsakh, to follow the guidelines in the fight against the Coronavirus epidemic, with the "mighty front line, mighty rear" principle in mind.

Long live the Armenian army!

Salute to the fallen soldiers!

Social Democrat Hunchakian Party Central Committee

July 17, 2020

Hundreds Protest in Front of Azerbaijani Consulate in Los Angeles

LOS ANGELES — On Monday morning, July 20, hundreds gathered at the Azerbaijani Consulate in Los Angeles to protest the Azeri-Turkish aggression against Armenia and the civilian population in the Dvovush region.

Due to the pandemic, the gathering was planned to be symbolic, but the attendance was larger than expected and about 500 people, carrying Armenian flags and anti-war posters, showed up in front of the consulate on Wilshire Blvd., in West Los Angeles.

The event was organized by a group of community activists who

condemned the recent military activities on the Armenian border regions, calling upon countries who are supplying arms to Azerbaijan to stop supporting the aggressor.

The speakers expressed solidarity with the brave soldiers of the Armenian Armed forces, the people of Armenia, and the leadership of the country.

The rally, which lasted more than two hours, was held in a festive mood, with national and patriotic songs and Armenian folk dances.

In contrast to other cities, there was no Azeri presence or attempts to disrupt the event.

Threatening Metsamor Nuclear Power Plant is a Crime Against Humanity

On July 12th, the fragile ceasefire along the Armenian and Azerbaijan border was shattered by the unprovoked and armed incursion into the Republic of Armenia's Tavush Province by the Azeri military.

Once again, the world takes note of the cycle of violence Azerbaijan perpetuates in its decades-long quest to destroy the Republics of Armenia and Artsakh. Azerbaijan, fueled by the hateful and intolerant rhetoric and policies of its dictator Ilham Aliyev, has begun to redouble its efforts in this endeavor.

Further escalating the tension, Azerbaijan threatened to launch missile attacks on Armenia's Metsamor Nuclear Power plant in gross manifestation of crimes against humanity.

The world cannot sit idly by and watch as Azerbaijan spews the hateful and intolerant speech of Genocide, all while committing violent acts of aggression against Armenia.

We denounce the Azerbaijani government and stand in solidarity with the Armenian and Artsakh governments, military and people, as they struggle to protect their property, sovereignty and livelihood. We pledge our support in this cause.

The Azerbaijani government is in violation of the Geneva Convention, specifically Articles 51 and 54 which outlaws indiscriminate attacks on civilian populations and civilian (non-military) targets, and Articles 56 and 53 outlaw attacks on dams, dikes, nuclear-generating stations, and places of worship. We call on the international community and all freedom loving nations, to apply necessary measures to halt the Azeri campaign of aggression and put an end to this violence once and for all.

Social Democrat Hunchakian Party
Armenian Council of America
Gaidz Youth Organization
Armenian Educational Benevolent Union
Nor Serout Cultural Association
Armenian Athletic Association

Artsakh Air Defense Units Shoot Down Azerbaijani Orbiter-3 Drone

STEPANAKERT — Air defense units of the NKR Army have shot down an Azerbaijani "ORBITER-3" UAV on a surveillance mission in the north-eastern direction of Artsakh on July 18.

A statement by the press service of Artsakh's Defense Ministry states that, "the front line units of the Defense Army continue keeping full control of the situation and confidently carry out protection of the borders of

the country."

"All moves by Azerbaijani forces are under full control. There is some activity of drone operation mainly in the air space of Azerbaijan. The only incident of violation of Artsakh air space was recorded in the morning and resulted in destroying the Azerbaijani drone," Tigran Abrahamyan, former advisor to Artsakh's president wrote on Facebook.

The Orbiter UAV System is a

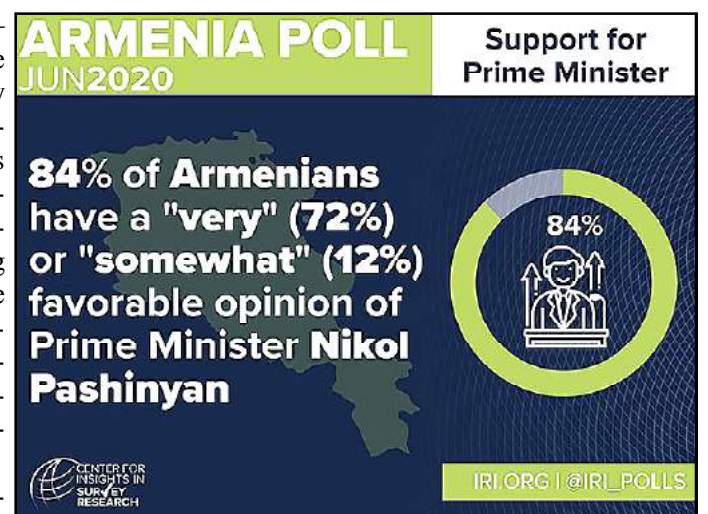
New Armenia Poll Shows Strong Support for Government's Response to COVID-19

YEREVAN — A new nationwide poll of Armenia by the International Republican Institute's (IRI) Center for Insights in Survey Research shows strong support for Prime Minister Nikol Pashinyan and his government's management of the COVID-19 pandemic.

"Despite the ongoing challenge posed by the health crisis, the Armenian public's approval of the prime minister remains extremely high," said IRI Regional Director for Eurasia Stephen Nix. "It is vital that the government continues to pursue policies that maintain the confidence of the public, and that it builds upon this goodwill by continuing its reform agenda."

According to the survey, 84 percent of Armenians have either a "very" (72 percent) or "somewhat" (12 percent) favorable opinion of the prime minister. Furthermore, a majority support the government's management of COVID-19, with 48 percent "very" and 23 percent "somewhat" satisfied with the response. When asked how state institutions have handled the pandemic, respondents expressed improved opinions of the police (65 percent), the Ministry of Health (64 percent) and the Prime Minister's office (58 percent).

Despite these positive responses, 90 percent of citizens are either "very" (71 percent) or "somewhat" (19 percent) concerned about the economic fallout of COVID-19. "While the government has experienced high approval

ratings since the onset of COVID-19, it must address these acute economic concerns in order to effectively respond to citizen needs," Nix added.

The poll also indicates that nearly 50 percent of Armenians encounter misleading or false information regarding COVID-19 in the media "daily" or "almost daily." While 61 percent of citizens remain either "very" (32 percent) or "somewhat" (29 percent) satisfied with the media, Armenians with higher education and those who live in Yerevan were less likely to be "very" satisfied with the media. In contrast, a majority consider government officials and health professionals to be the most trustworthy sources of information on the virus.

The survey was conducted on behalf of IRI's Center for Insights in Survey Research by Breavis (represented by IPSC LLC) between June 18 and June 25, 2020. Data was collected through phone interviews with 1,517 Armenian residents aged 18 or older. The response rate was 60 percent and the margin of error does not exceed plus or minus 2.5 points for the full sample.

Menendez, Booker Call For Immediately Halt of U.S. Military Aid to Azerbaijan

WASHINGTON — Senator Bob Menendez (D-N.J.), Ranking Member of the Senate Foreign Relations Committee, and Senator Cory Booker (D-N.J.) issued the following statement on the recent escalation in violence along the Armenia-Azerbaijan border:

"We are deeply concerned about the reports of violence along the Armenia-Azerbaijan border. Azerbaijan, with Turkey's support, has chosen a path of violence instead of the peaceful, negotiated process spearheaded by the OSCE Minsk Group. We urge a stop to the fighting and immediate resumption of peace talks.

"Baku's recent actions have only exacerbated violence and hindered efforts to reach lasting stability and peaceful end to the Nagorno-Karabakh conflict, forcing us to once again raise serious questions about our current levels of military assistance to the Government of Azerbaijan. Providing nearly \$120 million in security assistance to a regime that flouts a peace

process co-chaired by the U.S. is absurd. We call on the Trump administration to immediately halt this assistance and fully respect Section 907 of the FREEDOM Support Act."

In a June 3, 2020 letter, Ranking Member Menendez requested the Government Accountability Office (GAO) formally open a review of the provision of assistance to the Government of Azerbaijan due to Congress' limited understanding of its scope, nature, and impact.

compact and lightweight unmanned aerial vehicle designed for use in military and security applications. Regularly used by Azerbaijan's army in

military operations against Armenia and Artsakh. It is manufactured by the Israeli company Aeronautics Defense Systems.

Kim Kardashian Condemns Azerbaijani Attack on Armenia 'I Stand With My Fellow Armenians'

LOS ANGELES — American-Armenian reality TV superstar Kim Kardashian West once again expressed her support for Armenia on the background of the recent escalation of tension on the Armenian-Azerbaijani border.

Kim Kardashain called on Senators and Representatives to support Armenia.

"Despite an ongoing global pandemic, Azerbaijan has violated the UN's appeal for global ceasefire against the Republic of Armenia. Civilian structures in Armenia have been targeted, and Azerbaijan has now threatened to bomb the nuclear power plant in Armenia", Kim Kardashian said on an Instagram story.

She noted that in the meantime, the US congressional amendments to the National Defense Authorization Act will be voted on next week to ensure that the US does not enable Azerbaijan with military aid that would be used against Armenia and Artsakh.

"The international community needs to pay attention and intervene now with such political and diplomatic

measures to prevent unnecessary escalation and the loss of human life.

I stand with my fellow Armenians and pray for those that are involved in recent tensions on the border of the country", Kim Kardashian said.

She urged for a peaceful resolution during this already very difficult pandemic.

"Please call on your Senators and Representatives to support Armenia", Kardashain said.

Spanish Company to Build Armenia's First Large Solar Power Plant

YEREVAN -- The European Union and two international lending institutions have formally approved about \$39 million in funding for a Spanish company contracted by the Armenian government to build Armenia's first large solar power plant.

The company, Fotowatio Renewable Ventures (FRV), won more than two years ago an international tender for the construction of the 55-megawatt plant in Mets Masrik, a village close to the eastern coast of Lake Sevan.

FRV signed a relevant contract with the Armenian Energy Ministry in July 2018. It said at the time that the facility will likely be built by the end of 2020. The construction has still not begun, however.

In a joint statement issued on Wednesday, the European Bank for Reconstruction and Development (EBRD) and the International Finance Corporation (IFC) said they each will lend FRV \$17.7 million to finance the project strongly supported by the World Bank. They said the renewable energy company will also receive an EU "in-

vestment grant" worth 3 million euros (\$3.4 million).

"The 55-megawatt power plant facility ... will boost Armenia's supply of renewable energy and will help the country reduce its reliance on imported fuels," read the statement.

"Right now, nearly 70 percent of Armenia's electricity generation depends on imported fossil fuels," it said. "As the country's demand for electricity grows, renewables are expected to provide a sustainable and low-cost alternative source of energy and the Masrik plant is designed to set an example for the rest of the Caucasus."

The funding for the project was announced one week after the Armenian government approved a \$9 million contract with the Russian company Kaskad-Energy to reconstruct an electricity substation located not far from Mets Masrik.

Minister for Local Government and Infrastructures Suren Papikyan explained that the substation needs to be completely rebuilt in order to receive and transmit electricity to be generated by the planned solar plant.

"Empowering Remote Border Communities" Hayastan Global Armenian Fund Launches a New Fundraising Campaign

"We will not be broken, we will not retreat, this is our home, our land, our birth right, they destroy, we rebuild"; the unwavering resolve of the fearless people of Tavush standing strong against an unpredictable and dangerous enemy to protect their home, their land and Our Borders. These communities are unequivocally and strategically vital for the security of Armenia and Artsakh. Protecting them strategically, economically and socially is a national priority.

For years the Fund has supported these dedicated guardians of our sovereign borders through essential infrastructural projects, the construction of community centres, schools, kindergartens, social housing, hospitals; with dedicated and trained medical professionals, state of the art equipment, innovative agricultural projects, solar energy panels and clean drinking water.

Now more than ever, this support is critically important. The development of Tavush communities will ensure the stability and security of our borders and in turn our country. Strong and unassailable communities will further inspire the committed and unwavering people of Tavush to continue to protect our ancestral lands.

In times of peril, Armenians

Papikyan said that work on the plant will get underway "soon" but gave no specific dates.

Deputy Prime Minister Tigran Avinyan has said that the country could and should have up to 1,000 megawatts of solar power capacity by 2030.

The first Armenian solar power plant with a capacity of just 0.5 megawatts went on stream in September

around the world have always stood united and supported those most in need. Today, the brave men and women of our border communities need us to stand together as one global Armenian family.

All proceeds will go to addressing the most pressing needs of these communities; rebuilding shelled homes, providing renewable energy, drinking water, social assistance to those effected by the most recent escalations of the conflict, providing access to healthcare and distance learning tools for school students.

Please join this critical global effort. You can donate through the special online fundraiser created in the Fund's website or make a direct transfer to the bank accounts specifying the purpose of the donation as "Empowering Remote Border Communities" <https://www.himnadram.org/en>. You can also donate through the local affiliates of the Hayastan Global Armenian Fund in your country.

The names of all donors and the donated amounts will be automatically generated on this page. A final report on the fundraising campaign will be presented at the end of the program.

United We Strengthen Our Border Communities.

Hayastan All Armenia Fund

2017. Six more such small plants were connected to the national power grid by November 2018. Armenian private firms began building more of them in the following months.

The Mets Masrik plant will be by far the biggest facility of its kind. According to FRV, it will occupy about 100 hectares of land and produce enough energy to power 21,400 households.

Armenia Demonstrates Azeri Drones

Continued from page 1

Nagorno-Karabakh that nearly escalated into an all-out Armenian-Azerbaijani war.

Garik Movsisyan, a senior officer of Armenia's air-defense forces, said that a total of about 40 Azerbaijani UAVs have been brought down since 2016. He claimed that the Israeli drones lost by Azerbaijan in the Tavush-Tovuz fighting were worth at least \$150 million.

Armenia has long expressed con-

cern over Israel's large-scale arms deals with Azerbaijan which have totaled at least \$2 billion since 2012. The Foreign Ministry in Yerevan reiterated those concerns following the latest flare-up along the border between the two South Caucasus states.

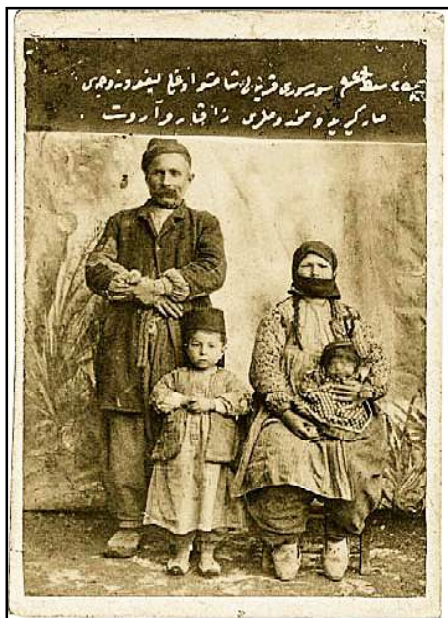
The Armenian military says that during last week's hostilities it used for the first time attack drones designed and produced by Armenian companies. It says that they destroyed at least one Azerbaijani tank.

NAASR to Stream Lecture on Photography, the Ottoman State, and Armenian Immigration

The Ararat-Eskijian Museum, Project SAVE Armenian Photograph Archives, and the National Association for Armenian Studies and Research (NAASR) will present an online lecture on Sunday, July 26, at 5:00 p.m. (Eastern U.S. time) by Prof. Zeynep Gursel entitled "Portraits of Unbelonging: Photography, the Ottoman State, and the Making of Armenian Emigrants, 1896-1908." This event will be held live on Zoom (registration required) and streaming on NAASR's YouTube channel.

"Portraits of Unbelonging" investigates the history of Ottoman Armenian emigration from the Ottoman east to the United States from the politically fraught and often violent 1890s to the end of Abdülhamid II's reign in 1909. Between 1896 and 1909, Ottoman Armenian subjects could emigrate legally only if they renounced their nationality and promised to never return to the empire. Having their photograph taken was a key step in the process. These photos recorded their "renunciation of nationality" and became one of the first uses of photography to police borders anywhere in the world.

The goal of "Portraits of Unbelonging" is to link an Ottoman Armenian past to an American future to create a double-sided history of migration. Gursel follows the stories of emigrant families over a century through official documents, ship manifests, and family photo albums. This involves traveling all around the United States to meet with descendants of those photographed and hear what

became of the families first encountered in the Ottoman archives.

Dr. Zeynep Devrim Gürsel is a media anthropologist and Associate Professor in the Department of Anthropology at Rutgers University. For more than a decade she has been researching photography in the late Ottoman period. She is the author of *Image Brokers: Visualizing World News in the Age of Digital Circulation* (Univ. of California Press, 2016) and the director of the award-winning ethnographic film *Coffee Futures*.

Zoom Registration Link:

<https://us02web.zoom.us/j/7811111111>

NAASR YouTube Channel Link:

<https://www.youtube.com/c/ArmenianStudies>

For more information contact NAASR at hq@naasr.org.

Teenagers From Border Communities Participate in TUMO's Online Camp

Camp TUMO 2020 has started off with a new format, with roughly 90 teenagers from the border communities of Tavush, Lori, Shirak and Syunik joining the camp remotely. The program will give these teenagers the opportunity to become TUMO students for three weeks and get acquainted with the different facets of TUMO's educational program, from robotics and programming to animation. Anticipating technical issues, TUMO provided the participants with much needed computers.

The participants from Aygehovit, Geghanush, Akhtala, Haykavan and 23 other communities were selected with the support of World Vision Armenia, with internet connection provided courtesy of Beeline Armenia.

In addition to workshops with TUMO professionals twice a week, campers will attend master classes, virtual museum tours and lectures on conservation and entrepreneurship, all while interacting with former campers from all over the world and taking online fitness courses with

New Publication - Tigranes the Great: The Rise and Fall of an Ancient Empire by Serge Momjian

Tigranes the Great ruled the Kingdom of Armenia from 95 to 55 BC. He formed a close alliance with Mithridates VI, Eupator and King of Pontus, to secure each other's flanks from the expansion of Rome.

Tigranes' troops, commanded by his generals, entered Mesopotamia and annexed the northern dynastic kingdoms under Parthian rule, turning them into his vassals. One invasion was followed by another in what became a growing imperial war of conquests. Those victories enabled Tigranes to take the Achaemenid proud title of "King of Kings", after which he conquered the crumbling Seleucid kingdom and the lands as far south as Phoenicia.

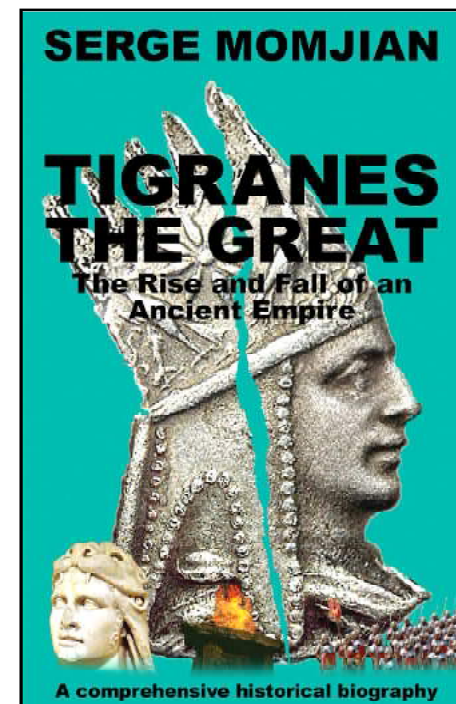
Around 70 BC, Tigranes reached the summit of his fame and glory as his kingdom was transformed into an empire, stretching from the Caspian Sea in the east to the Mediterranean Sea in the west. It was only a matter of time before Lucullus, followed by Pompey, marched their legions into Tigranes' dominion and reduced it to its original borders.

This book is a gripping account of the royal life and fate of this audacious Hellenistic king, who has left an everlasting mark in the annals of history. It provides valuable and crucial insights into the motivations leading up to the invasion of his empire and some corroborated dialogue that brings the main characters vividly to life.

Biography

Serge Momjian was born in Beirut in 1946. He moved to London in the 1970s and studied journalism then took a degree course in creative writing.

He has worked as a reporter, covering arts and culture for major

publications, including Beirut's Daily Star (the Middle East's leading English-language newspaper) and London's Events magazine. His feature articles have been translated and published in the Armenian press. By the time he reached his forties, he was devoting his time to writing novels. His works, all published in the United Kingdom, include *Conflicting Motives*, *The Invisible Line*, *The Singer of the opera*, *Memories of the Past*, *Komitas: The Artist and the Martyr*, and *Gateway to Armenia*.

In recognition of his biographical Komitas book, which included dialogue for the first time and was written in commemoration of the centenary of the Armenian Genocide, he was awarded the William Saroyan medal in 2015 by the Ministry of Diaspora of the Republic of Armenia (RA). During his literary career his innovative writings have brought him praise and a good reputation.

skilled trainers.

The camp is completely free of charge for participants thanks to the Izmirlian Foundation, the Armenian Educational Foundation, the Irene Gyulnazaryan Educational Fund for Armenia, Converse Bank, Rosgosstrakh Armenia, Ingo Armenia, the American Renaissance School, HAEKSHIN company, and our Canadian and American compatriots Vahan Kololyan and Linda Azaryan.

Camp TUMO has been operating since 2012, providing a unique blend of education and entertainment for more than 1,500 teenagers from both rural areas around Armenia and over 40 countries around the globe. Spending their summer months in Armenia, participants master the learning areas of TUMO's educational program and travel to scenic destinations around the country, all while making lifelong friends and having a good time.

Յորելեան 100-Ամեակ Հաճնոյ Հերոսամարտի Եւ Հաճընցի Բանաստեղծ Մարտիրոս Ոսկեանի Նահատակութեան 100-Ամեակը

ՅԱԿՈՒ ՏԻՒՆԵԱՅԵԱՆ

10 Յուլիս 1908-ի օսմանեան տիրահաճակ սահմանադրութիւնը, կեղծ ու ստալոյ, ոճրամտութեամբ թաքցնելով լոգոնազներու քօղին տակ - «հիւրընդէմ», «ատէլէթ», «քարտէշիք» - ինն ամիս հազիւ քաշքշեց ինքզինք՝ այնուհետեւ բզիկ-բզիկ ըլլալու եւ յօդս ցնդելու համար, երբ 9 Ապրիլ 1909-ին, ցեղասպանական վարքն ու անասնական բնագրը «կարմիր Սուլթան»էն ժառանգած իթթիհատ վէթերաքքը կուսակցութեան պարագլուխները, հայկական

Կիլիկիոյ Ատանա քաղաքին մէջ աւելի քան 30.000 հայերու կեանքը խեղդեցին արեան ճապաղիքի մէջ, «կրակը, սուրը եւ անխիղճ թալանը» դարձուցին իրենց նշանաբանը եւ... «աւերակ դարձաւ շքեղ Ատանան...»:

Կիլիկիոյ Աղէտին առաջին բօթը այստեղէն տարածուեցաւ ու դառնալով համառած՝ դամոկլէան սուրի պէս կախուեցաւ Հաճընի, Մարաշի եւ հայկական միւս քաղաքներուն վրայ, սեւ-մութ ամպեր կուտակելով շուրջ 300-ամեայ հայկական Ռուբինեան Թագաւորութեան երկնակամարին, հայութիւնը պատրաստելով ու դնելով անխուսափելի իրականութեան դէմ յանդիման՝ լոկ ինքնապաշտպանութեամբ ու գէնքով պաշտպանելու Հայրենիքը, արժանապատուութիւնը, հողերն ու կալուածները, Փիլարտոսներու եւ Ռուբիններու հիմնած հայոց ալեփառ օճախը:

Այս շրջանին, Հաճընի Ս. Գէորգ եկեղեցին դարձած էր հաճընահայութիւնը համախմբող, հայութիւնը ոգեզինող ու ներշնչող տեսակ մը ասպար ու հոգեմտաւոր ամրոց:

Եկեղեցին ու եկեղեցւոյ շուրջ համախմբուած հայութիւնը իսկոյն լծուելով ինքնապաշտպանութեան գործին՝ Ս. Գէորգ եկեղեցւոյ մէջ իտրհրդակցական ժողովի կը հրաւիրէ հայ երեւելիները ու կը կազմուի ինքնապաշտպանութեան Մարմին մը: Վարի ու վերի թաղամասերուն համար կը նշանակուին խմբապետեր: Ասոնց հետ համատեղ կը ստեղծուի Խորհրդատու Մարմին մըն ալ, որ կը գլխաւորէ յատենի առաջնորդ Ներսէս Եպս. Դանիէլեան, նոյն Մարմինէն ներս ընդգրկելով Հաճընի մէջ ամերիկացի միսիոնարուհի Միս Ռոզ Լեմպըրթն ու հաճընցի չորս ականաւոր անձնաւորութիւններ:

1909-էն մինչեւ Ա. Աշխարհամարտի առաջին ամիսները, Կիլիկիոյ հայութիւնն ու պոլսահայ առօրեան կ'ապրին մտաւանջութիւններով ու երիտթուրք պարագլուխներու քողարկեալ սպառնալիքներով

Մարտիրոս Ոսկեան

լեցուն ժամանակաշրջան մը, մինչեւ յատակացում ամէն ինչի, երբ 29 Հոկտեմբեր 1914-ին, Օսմանեան կայսրութիւնը կը ներքայտի պատերազմի մէջ ու պաշտօնապէս կը յայտարարէ միանալ եւ կողքին կուրի արդէն ռազմաքաղաքական խմբաւորում ձեւաւորած Գերմանիոյ, Աւստրո-Հունգարիոյ եւ Իտալիոյ (Կեդրոնական պետութիւններուն)՝ ընդդէմ Անթանթի երկիրներուն, որոնց կորիզը կը կազմէին Անգլիան, Ֆրանսան եւ Ռուսաստանը: Օսմանեան կայսրութիւնը, որ կը ղեկավարէր երիտթուրք կառավարութիւնը, բաղկացած էր ներքին գործոց նախարար Թալէաթէ, պատերազմական նախարար Էնվէրէ եւ ռազմածովային նախարար ու ծովակալ Ճեմալէ:

Ամիսներ ետք, նախ հայ մտաւորականներու դէմ շղթայագերծուած ձերբակալութիւններու վաղորդայինին՝ 20 Ապրիլ 1915-ին, ամերիկեան մամուլին՝ «Ասոշիէյթը Փրէս»ին տուած իր հարցազրոյցին մէջ Թալէաթէ՝ խոշոր սուտի ու կեղծիքի մարմնաւորում, հետեւեալ ձեւով կը մեկնաբանէ

Ա. Աշխարհամարտին մէջ իր կայսրութեան ներգրաւման մասին. «...Ան կասկած, աշխարհ դժուարութեամբ կ'ըմբռնէ, որ թուրքիան այլեւս նոյնը չէ, ինչ որ էր անցեալին: Այսօր պատերազմ կը մղէ ոչ թէ թուրք կառավարութիւնը, այլ՝ թուրք ժողովուրդը: Մեծն Բրիտանիոյ, Ֆրանսայի եւ Ռուսաստանի թերթերը շատ կը գրեն այս մասին, թէ թուրքիան պատերազմի մէջ մտաւ օգնելու Գերմանիոյ: Ատիկա ճիշդ է այս պահին համար, ո'չ այն պահին համար, երբ մենք կը հաւաքագրէինք մեր ուժերը: Այսօր Աւստրո-Հունգարիան եւ Գերմանիան կ'օգնեն մեզի, մենք ալ՝ իրենց: Մենք

գինուորագրուեցանք, քանի որ այլ ուղի չկար: ... Ռուսաստանը նուաճելով մեր տարածքները՝ կը սպառնար Սեւ ծովու եւ Կովկասի մէջ, իսկ Անգլիան գործողութիւններ կը ծաւալէր Միջագետքի դէմ եւ նաւատորմ տեղադրած էր Տարտանէլի առաջ: Մենք շաբաթ մը եւս սպասեցինք, ապա պատերազմ յայտարարեցինք: Թուրքիան այժմ ունի լաւ պատրաստուած եւ գինուած 2 մի - լիոննոց բանակ: Մեզ այնքան են զրպարտած, որ այժմ մենք կ'ուզենք աշխարհին գէնքով համոզել, որ մենք ազգաբանօրէն մեռած չենք՝ ինչպէս ոմանք կը պնդեն»:

Ահա թէ ինչո՞ւ Ապրիլեան ձերբակալութիւններէն երեք ամիս իսկ առաջ, արդէն սաղմնաւորուած էր Հայոց Ցեղասպանութեան ծրագիրը եւ ատոր նախաշանները՝ այնքան ակներեւ էին դարձած, որ խումբ մը հայեր (հետագային պարզուեցաւ որ լրտեսական ցանց մըն էր ասիկա) իբր թէ արթնութեան հրաւիրող «ազգ»ով մը, Յունուարի օր մը, առաւօտ կանուխ Հաճնոյ Ս. Գէորգ եկեղեցւոյ պատին վրայ փակցուած եւ թուղթի մը վրայ գրուած հետեւեալը կարդացին, ի միջի այլոց. «Ամէն հայ թող գէնք գնէ եւ ինքնապաշտպանութեան նուիրուի»: Նոյն գրիչը կը յանձնարարէր «արթուն մնալ՝ արժանի պատիժ խոստանալով դաւաճաններուն...»:

Այդ թուղթը՝ ինչպէս որ նշեցինք, արարքն էր լրտեսական ցանցի մը, որ յետին նպատակով խմբագրելէ ետք, յանձնուած էր Արամ Պոյաճեան անունով տղեկի մը, որպէսզի փակցնէ Ս. Գէորգ եկեղեցւոյ պատին վրայ: Տղեկը կատարելէ

իսկ դաւաճան ու իր հոգին թուրքին ծախած Արամ Սանթուր կը վերադարձուի Հաճըն, քանի որ պատերազմական ստեանի նախագահ Ավնի պէյլին խոստացած էր յայտնել Հաճընի մէջ պահուած գէնքերուն վայրերը...:

Արամ Սանթուրի դաւաճանական այս արարքին հետեւանքով Սարաճեան սրբազանին դէմ թուրք կառավարութիւնը կը ձեռնարկէ դատ-դատաստանի: Ավնի պէյ հաճընցիներու դէմ իր կասկածանքը կը բարձրացնէ՝ զանոնք ամբաստանելով «անհաւատարիմներ» եւ հայ ժողովուրդը Օսմանեան պետութեան դէմ «ապստամբութեան մղող լեղափոխականներ»:

Այսպէս, սեւ-մութ ամպեր սկսած էին տակաւ առ տակաւ կուտակուիլ Հաճընի երկնակամարին եւ Հաճնոյ հայութեան գլխուն վերեւ, այդ թիպտոտ ամպերուն կուտակումը տարածուելով նաեւ հայկական Կիլիկիոյ միւս քաղաքներուն վրայ: Ու Մեծ Եղեռնէն եւ արեւմտահայութեան անճիտումէն հինգ տարի ետք, 3 Նոյեմբեր 1920-ին, այս անգամ Մուսթաֆա Բեմալի գօրքերը վերջնականապէս պիտի գրաւէին հերոսական պաշտպանութեան արժանացած Հաճընը, ուր ամիսներ տեւած Հաճնոյ ինքնապաշտպանական թիկունքը ճգմելով, քեմալական այդ հորդաները քարուքանդ պիտի ընէին, աւերէին ու այրէին հայակերտ գեղեցիկ ու սիրուն այս քաղաքը:

****

Բայց շարունակելէ առաջ Հաճըն քաղաքի վրայ քեմալական վոհմակներու արշաւանքին մասին միւս զարգացումները, հարկ է կանգ առնել ու համառօտ անդրա-

Հաճըն քաղաքին համայնապատկերը 1914-ին

ետք ամէն ինչ, լրտեսներ իսկոյն դէպքը կը տեղեկագրեն թրքական կառավարութեան: Ասոր վրայ Սեւրայ կը կանչուի Սարաճեան սրբազանը, որմէ կը պահանջուի 48 ժամուան պայմանաժամով քօղագրեմ «ազգ»ին հեղինակները: Թուրք կառավարութեան կողմէ բռնադատուած տղեկը այդ «ազգ»ին մեղքը կը փաթթէ վիզին 35 անմեղ հնչակեաններու, որոնք կը նետուին բանտ: Աւելի ուշ, կատարուած միջամտութիւններու շնորհիւ, անոնցմէ 24 հոգի ազատ կ'արձակուին, իսկ մնացեալ 11 հնչակեանները կը ղրկուին Ատանայի պատերազմական ստեան, ուր չորս անմեղներ մահուան կը դատապարտուին, վեցը կ'աքսորուին,

դառնալ հաճընցի վաղամեռիկ բանաստեղծ Մարտիրոս Ոսկեանի ազգային-հասարակական ու գրական վաստակին եւ արծուբեռն իր ծննդավայրին՝ Հաճնոյ ինքնապաշտպանական մարտերու ընթացքին անոր մղած բուռն պայքարին, ապա անոր նահատակութեան 100-ամեակին, որ կը զուգարկի այս տարի:

Մարտիրոս Ոսկեան՝ ծնեալ Հաճըն 1894-ին, գաւակն է հաճընցի գրասէր քահանայի մը: Բազմանդամ ընտանիքի մը զաւակներէն մին, իր ծննդավայր Հաճընի Կաթողիկներու նախակրթարանը աւարտելէ ետք եւ կեանքի ապրուս-

ԾՆՆՈՒԹԱՆ 90 ամեակի Երջանիկ Զանգրուանին Վաչէ Արքեպիսկոպոս Յովսէփեան Երախտարժան Առաջնորդ Արեւմտեան Թեմին

ԴՈԿՏ. ԶԱԻԵՆ Ա. ԲՅՆՅ
ԱՐՁՈՒՄԱՆԵԱՆ

Ներկայ տարւոյ Յունիսի 11-ին լրացաւ Բարձրաշնորհ Տ. Վաչէ Արքեպիսկոպոս Յովսէփեանի ծննդեան երջանկաբեր 90-ամեակը եւ այս առիթով միասնաբար սիրով եւ գնահատանքով կուգանք ողջունելու Սրբազան Հայրը՝ իր պատուաբեր ու բարեխնամ վաստակին ընդառաջ, մաղթելով Նորին Սրբազնութեան առողջ եւ երջանիկ տարիներ: Ներկայիս Հայ Եկեղեցւոյ երիցագոյն արքեպիսկոպոսն է Գերաշնորհ Վաչէ Սրբազան, եպիսկոպոս ձեռնադրուած 1967 թուին, որուն անտարակոյս վաչել է պատիւ եւ երախտիք յանուն Հայաստանեայց Առաքելական Եկեղեցւոյ: Սրբազան Հօր քահանայական ձեռնադրութեան 70-ամեակը պիտի նշուի յառաջիկայ տարի:

Եան Թեմի նախկին հոգեւորական մի քանի առիթներով անցեալին Արեւմտեան Թեմ հրաւիրուած եմ Վաչէ Արքեպիսկոպոսի առաջնորդութենէն առաջ նոյնիսկ՝ 1964 թուականէն սկսեալ: Տեսած եմ Թեմին աւելի սահմանափակ գործունէութիւնը բնականօրէն ժամանակներու բերումով: Երբ Վաչէ Սրբազանի օրով այցելելու առիթներ եւս ունեցայ, կը յիշեմ դպրոցներու հաստատման իր յատուկ խնամքն ու գործադրութիւնը, սկսելով ծխական համայնքներէն մնչեւ իր ջանքերով բացուած ՀԲԸՄիութեան Մարի Մանուկեան կրթական հաստատութիւնը որ ցայսօր պատիւ կը բերէ Թեմին ու Գալիֆորնիոյ համայնքին:

Յատկապէս Ամերիկահայ Արեւմտեան Թեմը յարգանքի եւ երախտագիտութեան կարեւոր բաժին մը ունի Վաչէ Սրբազան Հօր երբ նկատի ունենանք իր Թեմակալ Առաջնորդի երեսունէ աւելի տարիներու շինարար աշխատանքը: Արեւմտեան Թեմի հիմքն ու մնայուն սիւները կառուցանելու պատիւը իր ուսերուն՝ Սրբազանը զանոնք յաջողութեամբ պսակեց: Եթէ այսօր Թեմը ծաղկուն է եւ փայլուն, հիմնական գործը Վաչէ Սրբազան Հայրը կատարած է համբերութեամբ եւ մեծ նուիրումով:

Արեւմտեան Թեմը լիիրաւ կերպով նիւթապէս եւ հոգեւոր կեանքով ուռճացան, եկեղեցիներ կառուցուեցան, հոգեւոր ուղիներ իրմէ ձեռնադրուեցան ու Թեմի յարակից կարեւորագոյն մարմինները հիմնադրուեցան, ըլլան անոնք հոգեւոր, վարչական, ուսումնական եւ համայնքային: Տարակոյս չկայ որ ամէն Թեմակալ իր օրով կը կատարելագործէ իր լաւագոյն օրհնութեամբ մեր Տիրոջ եւ Փրկչին յանուն Հայաստանեայց Մայր Եկեղեցւոյ, ինչպէս մօտաւոր անցեալին, նաեւ ներկայիս մեր Թեմակալ Առաջնորդ Յովնան Սրբազան Արքեպիսկոպոսի ջանքերով, յաջողութեան վրայ աւելցնելով նորանոր յաջողութիւններ:

Որպէս Ամերիկահայ Արեւել-

Առաջնորդարանը:

Վաչէ Սրբազան Կիլիկիոյ Կաթողիկոսութեան Դպրեվանքի միջին սերունդի հոգեւորականներէն մին եղաւ որ իր ուսման եւ հոգեւոր պատրաստութեան տարիները անցուց գիտնական մեծ Հայրապետին Տ.Տ. Գարեգին Ա. Յովսէփեանց Կաթողիկոսին օրով, որուն օրհնութեամբ ստացաւ իր ձեռնադրութիւնը: Տարի մը ետք երբ Հայրապետը վախճանեցաւ, յուղարկաւորութեան թափօրին Վաչէ Հայր Սուրբ դագաղին առջեւէն յամրաքայլ կը կրէր Մեծ Հայրապետին ստացած շքանշանները:

Թորոքոմ Արքեպիսկոպոս եւ Վաչէ Եպիսկոպոս: Ներկայիս նոյն Սուրբ Գրիգոր Լուսաւորիչ մայր եկեղեցին կը ծառայէ որպէս Առաջնորդանիստ տաճար, ընդարձակ ներքնասրահով ու Առաջնորդարանի յատուկ գրասենեակներով:

Եթէ Վաչէ Արքեպիսկոպոսի մասին վկայութիւն տուող մը պիտի ըլլայ այս երջանիկ հանգրուանին, այն ալ կը խորհիմ տողերս գրողը պիտի ըլլայ երբ 70 տարիներ առաջ Անթիլիաս իր մուտքին դիմաւորուեցաւ զոյգ մը երիտասարդ Յովսէփ Յովսէփեան եւ Մկրտիչ Մանուկեան սարկաւազ-

Իր համալսարանական ուսումը Անգլիոյ մէջ կատարելէ ետք, Վաչէ Վարդապետ Միացեալ Նահանգներ կուգայ ու կը նշանակուի հոգեւոր հովիւ Արեւելեան Թեմէն: Արեւելեան Թեմէն ներս տասնամեակ մը հովուական ու վարչական պատասխանատու պաշտօններ կը ստանան, դառնալով նաեւ Թեմական Խորհուրդի անդամ: Թեմին Առաջնորդը գինք Գանատայի հայ եկեղեցիներուն որպէս Առաջնորդի Փոխանորդ կը նշանակէ ու երջանկայիշատակ Տ.Տ. Վազգէն Ա. Հայրապետը գինք եպիսկոպոս կը ձեռնադրէ: Մոնթրէալի մէջ կեդրոնանալով Վաչէ Սրբազան իրեն յատուկ ձեռնեղէցութեամբ կը յաջողի Առաջնորդանիստ եկեղեցի մը ծախու առնել ու զայն Թեմի Մայր Տաճարի վերածել, որուն օծումը յանուն Ս. Գրիգոր Լուսաւորիչի կատարեցին Շնորհ Պատրիարք,

ներէն որոնց քահանայական ձեռնադրութեան եւս ներկայ եղող Ընծայարանի առաջին դասարանի աւարտականներն մին էր 1951 թուականին: Ձեռնադրեալները ստացան Տէր Վաչէ եւ Տէր Արտակ անունները ու պատիւ բերին Կիլիկիոյ Կաթողիկոսութեան եւ Դպրեվանքին մնալով հաստատ իրենց ծառայութեան մէջ որպէս գործունէայ եւ օրինակելի հոգեւորականներ:

Յանուն Թեմիս հոգեւորական դասուն եւ համատարած հաւատացեալներուն որոնք գործակիցներն ու շնորհընկալները եղան Սրբազանին, սրտագինս կը շնորհաւորեմ Գերաշնորհ Տ. Վաչէ Արքեպիսկոպոս Յովսէփեան իր պատկառելի տարեդարձին առիթով մաղթելով մնայուն առողջութիւն Տիրոջ օրհնութեան ներքեւ:

Յորելեան 100-Ամեակ Զաճնոյ Զերոսամարտի

Շարունակուած էջ 14-էն

օղակը ու փրկուիլ թրքական եաթաղանէն:

3 Նոյեմբեր 2020-ին ոչ մէկ շնչաւոր էակ ողջ մնացած էր Հաճըն քաղաքին մէջ: Այսպէս է որ ամբողջովին քանդուած քաղաքը դարձաւ հրոյ ճարակ:

Յիրաւի, Հաճնոյ հերոսամարտը կը հանդիսանայ մեր ժողովուրդի պատմութեան ամէնէն փառահեղ էջերէն մէկը, որ անջնջելի պիտի մնայ պահանջատէր հայութեան

հաւաքական յիշողութեան մէջ իր հերոսատիպ մտաւորականներով, ժողովրդային բոլոր խաւերով, եւ մանաւանդ անձնագոհ ու անմեռ ֆետայիներուն հպարտութիւն առիթող քաջարի սիրանքներով:

Եւ հարկաւ, պատմութեան այդ դառն ու դաժան դասերը երբեք պիտի չմոռնան հերոսական Հաճընով իրենց ազգային ինքնութիւնն ու իրաւատիրութիւնը ամբարած հաճընցի այսօրուան ու վաղուան իրարայաջորդ սերունդները:

«Մաղիկ», Պէյրութ

Ձեր Ծանուցումները Վստահեցէք
«Մասիս» Շաբաթաթերթին
Massis2@earthlink.net
626-797-7680

ՄԱՍԻՍ ՇԱԲԱԹԱԹԵՐԹ
ԲԱԺԱՆՈՐԴԱԳՐՈՒԹԵԱՆ ԿՏՐՕՆ

Yes, I wish to subscribe to Massis Weekly
Enclosed a check for (one year)
* \$50,00 * \$100,00 (first class) for USA
\$ 125,00 (Air Mail) for Canada.
\$ 250,00 (Air Mail) Overseas.

Name: -----
Address: -----
City: ----- State: ----- Zip Code: -----
Country: -----
Tel: ----- Email: -----

Մխիթարեանը «Ինտերի» Դեմ Նշանակած Կոլը Նուիրած Է Հայաստանին

Իտալական «Ռոմայի» կիսապաշտպան Հենրիխ Մխիթարեանը իտալիոյ առաջնութեան 34-րդ խաղաշրջանին Միլանի «Ինտերի» դէմ նշանակած կոլը նուիրած է Հայաստանին: Ազգային հաւաքականի աւագը լուսանկար հրապարակած է ինտագրամի էջին վրայ: Ռոմա» - «Ինտեր» հանդիպումն աւարտած է 2:2 հաշուով:

Մեսիի Մրցանիչը. 7-րդ Անգամ՝ Լա Լիգայի Լաւագոյն Ռմբարկուն

Սպանիոյ փոխ-ախոյեան «Պարսելոնայի» արժենթինցի յարձակող Լիոնել Մեսին 7-րդ անգամ դարձաւ Լա Լիգայի լաւագոյն ռմբարկու՝ 33 խաղի ընթացքին նշանակելով 25 կոլ: Երկրորդ տեղ կը գրաւէ ախոյեան «Ռեալի» ֆրանսացի յարձակող Քարիմ Բենզեման՝ 37 խաղերու ընթացքին նշանակած է 21 կոլ: Մեսին գերազանցեց «Աթլետիկի» նախկին խաղացող Տելմո Զարայի մրցանիչը, որ 6 անգամ դարձած է Սպանիոյ առաջնութեան լաւագոյն ռմբարկու: Մեսին ամենադիւնակ էր եղած է նաեւ 2010-ին, 2012-ին, 2013-ին, 2017-ին, 2018-ին եւ 2019-ին մրցաշրջաններուն:

Ռոնալտոյի Երկու Կոլերը Յաղթանակ Ապահովեցին «Եուվենտոս». «Լացիոյ» Դեմ Խաղի Ընթացքին

Իտալիացի առաջնութեան 34-րդ խաղաշրջանի ախոյեան Թուրինի «Եուվենտոս» ընդունեց Հոմերի «Լացիոյին» եւ առաւելութեան հասաւ 2:1 հաշուով: Երկու կոլերու հեղինակ դարձաւ փորտուկալացի յարձակող Կրիշտիանու Ռոնալդուն: «Եուվենտոսը» 80 միաւորով կը գլխաւորէ մրցաշարային աղիւսակը եւ 8 միաւորի առաւելութիւն ունի երկրորդ տեղին մէջ ընթացող «Ինտերի» նկատմամբ: «Լացիոն» չորրորդն է՝ 69 միաւորով:

Խորէն Բայրամեանը Հանդէս Պիտի Գայ Հայաստանի Ազգային Հաւաքականի Կազմին Մէջ

Հայաստանի ֆուտպոլի ֆեդերացիայի եւ Խորէն Բայրամեանի միջեւ ձեռք բերուած է պայմանաւորուածութիւն, որու համաձայն ուսսական «Ռոստովի» 28-ամեայ ֆուտպոլիստը հանդէս պիտի գայ Հայաստանի ազգային հաւաքականի կազմին մէջ, կը տեղեկացնէ ՀՖՖ մամուլի ծառայութիւնը: Բայրամեանը Հայաստանի հաւաքականին կը միանայ արդէն յառաջիկայ հաւաքի ընթացքին՝ պատրաստուելու ՌԵՖԱ Ազգերի Լիգայի մրցաշարին: Խորէն Բայրամեանը ծնած է 1992 թուականին՝ Տաւուշի մարզի Կոթի գիւղը:

«Չելսին» Յաղթեց «Մանչեսթեր Եունայթետին» 3:1 Հաշուով

Անգլիոյ գաւաթի կիսաեզրափակիչ խաղի ընթացքին «Չելսին» մրցեցաւ «Մանչեսթեր Եունայթետի» հետ: Անգլիացի ֆրենկ Լեմպարդի գլխաւորած խումբը առաւելութեան հասաւ 3:1 հաշուով եւ դուրս եկաւ եզրափակիչ: «Չելսին» եզրափակիչ մրցումին կը խաղայ Լոնտոնի «Արսենըլի» դէմ, որ Կաբոնցի յարձակող Պլեյ-Էմերիկ Օբամեանգի երկու անպատասխան կոլերուն շնորհիւ 2:0 հաշուով յաղթեց «Մանչեսթեր Սիթիին»: Եզրափակիչը Լոնտոնի «Ռեմբլի» մարզադաշտին վրայ տեղի կ'ունենայ Օգոստոսի 1-ին:

Մեծ Բրիտանիայի Մէջ Երկրպագուներու Մուտքը Մարզադաշտ՝ Հնարաւոր Պիտի Ըլլայ Հոկտեմբերին Սկսեալ

Մեծ Բրիտանիոյ վարչապետ Պորիս ձոնսըն յայտնած է՝ որ երկրպագուները կը կարողանան դարձեալ այցելել մարզադաշտեր: Անոնք այդ հնարաւորութենէն գրկուած են քորոնա ժահրի համավարակի հետեւանքով: BBC-ն՝ կը յայտնէ, որ Հոկտեմբերին սկսեալ հնարաւոր պիտի ըլլայ երկրպագուներուն մուտքը գործել մարզադաշտեր: Մեծ Բրիտանիոյ մէջ քորոնա ժահրով վարակուածներու թիւը հասած է 293 հազարի: Մահացած են 45,119:

Վարդան Մինասեանը Հեռացաւ «Արարատ-Արմենիայէն»

Հայաստանի ախոյեան «Արարատ-Արմենիայի» գլխաւոր մարզիչ Վարդան Մինասեանը պիտի չչարունակէր աշխատանքը երեւանեան ակումբին հետ: «Արարատ-Արմենիայի» մամուլի ծառայութեան հաղորդմամբ՝ կողմերը որոշած են չչարունակել համագործակցութիւնը եւ չերկարաձգել Մինասեանի պայմանագրի ժամկէտը, որ արդէն աւարտած է: Վարդան Մինասեանը կը գլխաւորէ իր խումբը 2018 թուականին: «Արարատ-Արմենիան» անոր գլխաւորութեամբ կատարած են է 69 խաղ, տարած է 41 յաղթանակ, խաղը հաւասար վերջացած է 14 անգամ եւ պարտութիւն կրած է 14 անգամ: Երկամեայ աշխատանքի ընթացքին Վարդան Մինասեանի գլխաւորած խումբը երկու անգամ դարձած է Հայաստանի ախոյեան, մէկ անգամ բաժակակիր եւ հայկական ֆուտպոլի պատմութեան մէջ առաջին անգամ դուրս եկած է Եւրոպայի լիգայի որակաւորման փլէյ-օֆֆ փուլը:

Թոմաս Բախը Ստադիր Է Վերընտրուիլ ՄՕԿ Նախագահ

Միջազգային Օլիմպիական Կոմիտէի (ՄՕԿ) գերմանացի նախագահ Թոմաս Բախը մտադիր է վերընտրուիլ իր պաշտօնին: Այդ մասին նա յայտնած է ՄՕԿ-ի առցանց նստաշրջանին: Ան մանրամասնած է, որ կ'առաջադրուի, եթէ ունենայ ՄՕԿ անդամներու աջակցութիւնը: Թոմաս Բախը ՄՕԿ նախագահ ընտրուած է 2013 թուականին: Կազմակերպութեան նախագահի յաջորդ ընտրութիւնը տեղի պիտի ունենայ 2021-ին: Ընտրուելու պարագային ան ՄՕԿ-ը կը ղեկավարէ չորս տարի եւս:

ՀՈԳԵՐԱՆԳԻՍ

ՅՈՎՍԷՓ (ՃՕ) ՄՈՒԹԱՅԵԱՆ

Ողբացեալ Յովսէփի (ՃՕ) Մութաֆեանի մահուան տարելիցին առիթով, հոգեհանգստեան պաշտօն պիտի կատարուի Կիրակի, 26 Յունիս 2020-ին, Փաստինայի Սբ. Գրիգոր Լուսաւորիչ եկեղեցւոյ մէջ, յաւարտ Ս. Պատարագի:

- Սգակիրներն են՝ Այրին՝ Լիսա Մութաֆեան
- Ձաւակները՝ Ժողէֆ եւ Լիանա Մութաֆեաններ
- Մայրը՝ Ազնիւ Մութաֆեան
- Եղբայրը՝ Մինաս Մութաֆեան
- Քոյրը՝ Անահիտ Պէրպէրեան եւ զաւակունք (Լիբանան)
- Քոյրը՝ Սոնա Քրքոչեան եւ զաւակունք (Արիզոնա)
- Հարսքոյրը՝ Ալիսա Մութաֆեան (Քանադա)
- Չոքանչը՝ Տիկ- Չապէլ Արապաճեան
- Տէր Ասողիկ Քհնյ. եւ երէցկիւն Սոնա Ժամկոչեան
- Տէր եւ Տիկ. Տէյվիտ եւ Նորա Արվանիթովուլոս եւ զաւակունք Սոֆիկ եւ Ռեպէքա Արապաճեաններ
- եւ համայն Մութաֆեան, Արապաճեան, Ռէճէպեան, Տէօշօղլեան, Քրքոչեան, Պէրպէրեան եւ Գազէգեան ընտանիքները:

Ոչ եւս է Շերլի Սողանալեան

Յաւով վերահասու եղանք Տիկ. Շերլի Սողանալեանի մահուան, որ պատահած է Յունիսի 15ին Ֆլորիտայի մէջ, Քորոնա ժահրի պատճառով, 85 տարեկանին: Հանգուցեալը այլին էր ազգային բարերար Սարգիս Սողանալեանի:

Շերլի Սողանալեանի յուղարկաւորութիւնը տեղի ունեցած է Եութա նահանգին մէջ եւ թաղուած իր հանգուցեալ ամուսնոյն կողքին: Փաստինայի Հ.Մ.Մ.ի վարչութիւնն ու Հայկական Կրթական Բարեսիրական Միութիւնը իրենց խորագրագ պլշտակցութիւնները կը յայտնեն հանգուցեալի զաւակներուն, ընտանեկան համայն պարագաներուն եւ մերձաւորներուն:

Ընկ. Յովսէփ Ծիծիեանի Յիշատակին

Շուրջ 40 օրօր անցած են այն դժբախտ օրէն երբ մեզմէ անդարձ հեռացաւ շրջանիս հաւատաւոր ընկերներէն եւ Կլենտէյլի ՍԴՀԿ Արսէն Կիտուր մասնաճիւղի վարչութեան պատասխանատու անդամներէն ընկեր Յովսէփ Ծիծիեանը: Հանգուցեալը անշահախնդրօրէն եւ մեծ նուիրումով ծառայած էր իր պատկանած կազմակերպութեան գաղափարախօսութեան, հայրենասիրական եւ ազգօգուտ ծրագիրներու իրագործումին արժանանալով իր շրջապատի անվերապահ գնահատականին:

Անգամ մը եւս երկնային միութարութիւն կը հայցենք յաւերժի ճամբորդ ընկ. Յ. Ծիծիեանի ընտանեկան համայն պարագաներուն, մերձաւորներուն, գաղափարի ընկերներուն, յատկապէս իր կնոջ Տիկիւն Մարի Ծիծիեանին: ՍԴՀԿ «Արսէն Կիտուր» Մասնաճիւղ

Վահան Տէրեան (Ծննդեան 135րդ Ամեակ)

Շարունակուած էջ 16-էն

ու տեսիլքը նոր մարդկայնութեան եւ նոր գրական հորիզոններու: Հոն, արդէն լսելի են ոտնաձայները վաղուայ Չարենց վիթխարի բանաստեղծին: Ինչ խօսք որ յեղափոխական գործիչի, պետական մարդու նոր հանգամանքները եւ հետզհետէ ծանրացող անողոք հիւանդութիւնը ժամանակ եւ առիթ չընձեռեցին Տէրեանին՝ խորացնելու, զարգացնելու նոր բանաստեղծութեան իր ուրուագծուող ուղիները: Ալ պայքարի, յեղափոխութեան, վերագործումի երգիչն է Տէրեան, որ իր մարդու եւ հայ հաւաքականութեան ճակատագիրը անվերադարձօրէն կապած է դասակարգային յեղափոխութեան եւ ըստ այնմ ալ կերպարանափոխած բանաստեղծական իր հորիզոնն ու ոճը, նոր առաջադրանքներով. «Խօսքը պիտի լինի դաշոյն, սիրտդ կրակ ասաւոր», կը պահանջէ ան իր գրիչէն: Լուսատեսութեան ալիքն է որ կը փոխարինէ ալ իր թախծոտ երգերը.:

«Յրտահար, հողմավար, դողացիմ մեղմաբար, տերեւները դեղին, պատեցիմ իմ ուղիս...»ը ամենէն յատկանշականն է այդ ուղղութեամբ: Աւելի ուշ, խորանալով Նարեկացիի լեզուական ներքին հնչականութեան եւ կշռոյթին՝ («Մով իր ծով ծիծաղախիտ ծաւալանայր.»ը) ան պիտի զարգացնէր մեր լեզուին երաժշտական նոր կարելիութիւնները, լաւագոյնս կարենալ արտայայտելու համար նոր, ժամանակակից մարդու ներաշխարհն ու ապրումները: Այսպէս, երաժշտականութիւնը իրմով հասաւ սահուն համհնչականութեան ցարդ չգերազանցուած նրբութիւններու, ուր զգացումին եւ խոկումին առընթեր մեր ունկերն ալ օրօրուեցան ձայնային թաւշականութեամբ: Այսպէս, օրինակի համար ան յաջողեցաւ միայն «շ» տառին օգտագործումով մեզի փոխանցել աշխան ֆիզիքական եւ ձայնային ընկալումը, համադրուած՝ բանաստեղծին հոգեվիճակին ու թախիծին շօշափելի տպաւորութեամբ.

«Իմ երկիւնքը հիմա բացուած է, բացուած է հուրերի ծով, Իմ աչքերը հիմա լցուած են Լցուած են գուարթ ոսկով, Կարկաչուն են գարնան քրտերը, Երգում են բարակ հովեր, Արեւոտ են գարնան օրերը, Թեւեր ինձ, ոսկի թեւեր...»:

Տէրեանի քերթողութեան խորքին այլազանութիւնը, հոգեվիճակներուն եւ ապրումներուն հարստութիւնը անշուշտ չէին կրնար իրենց ազդեցութիւնը դրոշմած չըլլալ նաեւ բանաստեղծական ձեւին, լեզուին եւ ոճին վրայ: Անոնք, առաջին հերթին կը յատկանշուին բացառիկ երաժշտականութեամբ: Ձեւի գլխաւոր այդ «փոխադրամիջոց»ը էական այն տարրն է որմով պիտի ստեղծուի պահն ու միջնորտը եւ անով պիտի փոխանցուին ապրումն ու յուզումը: Իր նշանաւոր

«Աշունն մշուշուն մշուշուն ու շրշիւն, ... Անտես ու յուշիկ իմ շուրջը շրջում եւ շշուշում ես, եւ անուշ շրջում...»

Նոյնպէս՝ ձայնաւորներու դասաւորումով կազմուած սա առնական հնչեղութիւնն ալ.

«Այս տանջող, այս ճնշող ցաւի մէջ, Գիշերում այս անշոյ, Արդեօք կա՞յ իրիկուայ մոռացման, Մոռացման ոսկէ շող...»

Այս ներդրանակ նմանաձայնութիւնը բնաւ արտարութեան մարգանք չէ եւ ոչ ալ պաճուճանք, այլ բանաստեղծութեան ներքին հոսքն է, տարերքը հոսանքում, որմով կը բացուին բանաստեղծութեան կախարդանքն ու իմաստը:

ՇՆՈՐՀԱԿԱԼԻՔ

Այսու կու գանք մեր խորին շնորհակալութիւնները յայտնելու ՍԴՀԿ Արսէն Կիտուր մասնաճիւղի վարչութեան եւ անդամներուն, ինչպէս նաեւ բոլոր անոնց որոնք անձամբ, նուիրատուութեամբ եւ հաղորդակցութեան տարբեր միջոցներով մասնակից եղան մեր հարագատի Յովսէփ Ծիծիեանի մահուան առթիւ, վշտակցելով մեզի, ամոքելու մեր թախիծը:

Ծիծիեան Ընտանիք

Երկու Ապրող Կեանքեր

Շարունակուած էջ 16-էն

րորդ ապրող կեանքը: Այս քաղաքին մէկ մեծ եւ նշանաւոր շուկային մէջ: Մարդիկ՝ տեղացիներ, որոնք երկար շարքի կեցած, կը սպասեն, որպէսզի դրամ ծախսեն: Միայն ի՞նչ բանի համար, եթէ ոչ նշանաւոր եւ սուղ պիտակի հագուստ, պայուսակ կամ այլ ապրանքատեսակ:

թիւններով: Աշխարհ մինչեւ այսօր չէ կրցած հաւասարակշռութիւն գտնել այս երկու ապրող կեանքերու իրավիճակներուն միջեւ, բայց նոյնքան նաեւ չէ յաջողած գէթ համերաշխութիւն մտցնել անոնց միջեւ:

Երկու ապրող կեանքեր եւ մէկ շաբթուան մը վրայ երկարած: Երկու ապրող կեանքեր՝ նոյն քաղաքին մէջ եւ նոյն կարգավիճակին մէջ, բայց՝ հակադիր կողմերու վրայ:

Ճիշդ կամ սխալի հարց չէ: Ոչ ալ քննադատելու եւ այսպանելու այս կամ այն ապրող կեանքերը:

Կը շարունակեմ մնալ շրջափակուած վիճակի մէջ: Նոյն այս բանուորներու մեծ խումբին հետ, որ կ'ապրի Մասնաւորայի մէջ:

Բայց ներկայ շխարհի ընկերային, քաղաքական եւ տնտեսական վիճակներուն նայելով յստակ կը դառնայ, թէ այս երկու ապրող կեանքերուն ներկայ իրավիճակները եւ անոնց տուեալները կը կազմեն կարեւոր կորիզը համաշխարհային համակարգի մեծ տագնապներուն: Եւ այս երկու ապրող կեանքերը քիչ մը ամէն տեղ են՝ իւրաքանչիւրը իր պարունակին ընդմէջէն եւ տարբեր տարողու-

Գիտեմ գիրենք, բայց մանաւանդ իրենց ցաւը: Անցնող երեսուն տարիներուն ընթացքին ապրած եմ իրենց այդ ցաւին հետ: Կը սպասեմ, որ շրջափակուած վերանայ եւ դուրս ելլեմ: Ելլեմ, որպէսզի շարունակեմ այդ ԲԱՐԻ գործը, որուն համար համակ կեանք սուի՝ աւելի քան քառասուն տարիներ:

Մինչ այդ, ե՞րբ է այն օրը, որ աշխարհ պիտի կարենայ զգաստանալ, թէ այս երկու ապրող կեանքերուն միջեւ պէտք է համերաշխութիւն ստեղծուի: Եթէ աշխարհ պիտի ուզէ ապրիլ, պարտի այս երկու ապրող կեանքերուն միջեւ համերաշխութիւն գտնել:

Իսկ համերաշխութեան հիմքը արդարութիւնն է: Արդարութիւնը, որ կրնայ համերաշխութիւն բերել երկու ապրող կեանքերուն միջեւ:

Տակաւին այսօր ալ, զարմանալի թարմութեամբ, առանց կնճիռի, միշտ վճիտ ու պայծառ՝ կը հնչեն Տէրեանի քերթուածները, երիտասարդական ապրումներու նոյն յոյզերով եւ քնքշութեամբ, համակելով արդի մարդն ալ, փոխի ի փոխ, կարօտի իր մեղմ թախիծով անոյշ եւ զարնանային շողով ու շաղով:

2020 Մարդահամարին մասնակցելն անհրաժեշտ է մեր համայնքին

2020 Մարդահամարը հաշվում է Միացյալ Նահանգներում ապրող ամեն մեկին: Լրացրու մարդահամարի հարցաթերթիկն այսօր և դո՛ւ կօգնես որոշելու, թե ուր պետք է հատկացվեն առողջապահության, շտաբ օգնության և կրթության համար նախատեսված միլիարդավոր դոլարներն ամեն տարի՝ հաջորդ տաս տարվա ընթացքում: **Լրացրու մարդահամարն առցանց կամ ուղարկիր տվյալները փոստով: Իմացիր ավելին 2020census.gov/hy կայքից:**

2020CENSUS.GOV/hy

Վճարված է ԱՄՆ-ի Մարդահամարի Բյուրոյի կողմից

Shape
your future
START HERE >

United States®
Census
2020